

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Égész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A megszakított szolgálati idő beszámítása.

Legénységünk nősülési ügye. Polgári államszolgálatba való átlépés.

Írta: Hein György hadnagy-beszámílvó.

Mint Lapunk „Szerkesztői üzenetek” rovatának vezetője immár évek óta tanulmányozom legénységünk gondolatvilágát. A szerkesztőségünkbe érkező levelek tartalmából biztosan lehet következtetni a levélíró jellemtulajdonságaira s őszinte örömmel jelenthetem ki, hogy a levélírók zöme komolyan, csendőrhöz méltón gondolkodik; a levelek írása és külalakja általában megfelel a csendőrrel szemben támasztható követelményeknek s csak elvétve akad egy-egy sűrűfűzős modorban tartott levél, amely elárulja, hogy írója vagy unalmában gondolt ki valami — szerinte ötletes — dolgot, valójában azonban egy nagy sületlenséget, vagy pedig egyes — gyakran a szolgálattal is kapcsolatos — oly kérdéseket tesz fel, amelyekre ez egyhetes próbacsendőr is megfelel s ő csak azért kérdezi, mert az őrsön akadt egy hasonszőrű, üres szalmát esépoló bajtársa, a ki a teljesen és tisztán érthető fogalomnak örökö-erejével más értelmet igyekszik adni, jóllehet önmagában állításának helytelen voltáról tökéletesen meg van győződve.

Lesz talán alkalom egy oszlop ilyen eredeti kérdést összegyűjteni s legénységünk mulattatására közreadni, most azonban — mint cikkem ezime is mutatja — három olyan kérdést óhajtok a lehetőséghez képest tisztázni, a melyek — a szerkesztőségünkbe érkező levelek tanúsága szerint — általános és állandó érdeklődés tárgyai és nem ok nélkül, mert szoros összefüggésben állanak legénységünk létérdekével.

E három kérdést illetően már több ízben jelentek meg szerkesztői üzenetek, a melyekben a lehetőséghez képest megadták a levélre vonatkozó konkrét választ, de az — helyszüke miatt — nem volt oly részletesen közölhető, hogy olvasóinkat mindenben tájékoztatva és kielégíthette volna. Éz indított engem arra, hogy a fölvetett kérdéseket az alábbiakban teljes részletességgel tárgyaljam.

Megszakított szolgálati idő alatt mind az az idő értendő, a melyet valaki *nem egyfolytában*, hanem rövidebb-hosszabb félbeszakításokkal az állam szolgálatában eltöltött.

(Nem tényleges, vagyis szabadságot és tartalék állományban, tehát rendszeres szold élvezete nélkül eltöltött idő figyelembe nem jöhet.)

Például: Nagy Imre, a közös hadseregben eltöltött 2 évi 10 hó és 26 napi tényleges szolgálat után — mondjuk — 1900. évi szeptember hó 15-én szabadságoltatik. Két hónap mulva, tehát 1900. évi november hó 16-án a pénzügyőrséghez lép át, ahonnan 3 évi tényleges szolgálat betöltésével 1903. évi november hó 15-én kilép. 1904. évi május hó 1-én bevonul 7 napi fegyvergyakorlatra s jelentkezik a csendőrséghez, ahova 1904. évi július hó 1-én bevonul. 1910. évi május 1-vel felülvizsgálat utján végkielégítéssel bovsátatik ol, amikor is a végkielégítés összegének megállapításánál *csak csendőrségnél eltöltött 5 év és 10 havi tényleges szolgálat* vétetik alapul, mert katonai és pénzügyőrségi szolgálata között 2 havi, utóbbi és az újbóli katonai szolgálat között 5 havi és 15 napi, végül pedig fegyvergyakorlata és a csendőrséghez történt felvétele között 1 havi és 24 napi megszakítás mutatkozik.

Mint hogy pedig legénységünknel a csendőrséghez történt belépést megelőzőleg — ugyyszólván kizárólag — csak hadseregbeli és honvédségi szolgálatok beszámításáról van szó, fejtegetésem során csak az ily szolgálati időket veszem figyelembe, megjegyezvén, miként esetleg másutt eltöltött *állami* és ezzel egyenlő beszámítás alá eső más szolgálatok ugyanazon elbírálás mellett történnék, mint a katonai szolgálati időnek beszámítása.

Más állami szolgálatok alatt — a már felsoroltakon kívül — érteni kell: 1. a kir. kormány igazgatása alatt álló közalapítványoknál, (vallás alap stb.) 2. a főrendi és képviselőháznál, 3. az 1) alatti alapítványokból fenntartott iskoláknál, 4. a fővárosi közmunkák tanácsánál, 5. a fővárosi rendőrségnél, 6. az állami utaknál, a folyamméternökségeknél, a posta- és távirádaintézménynél, 7. az adwartartásnál, vagy az uralkodóház családi javainál, 8. a minisztériumok és számszék, valamint az ezek alatt álló hatóságok és hivataloknál, 9. a horvát-szlavon kormány, vagy ez alatt álló országos hatóságok és hivataloknál, 10. az állami kezelés alatt álló bányatársulásokhoz járuló állomásokon, végül 11. a m. kir. állami és államosított vasutaknál rendszeresített helyen és rendszer évi, vagy havi fizetéssel agybokkötött állandó

Első magyar vill. erőse berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskal és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osaszárú és királyi udvari szállító. n. cs. (a kir. honvédség, a m. kir. honvédség és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.**

alkalmazásban vagy katonai szold mellett (7. pont) eltöltött szolgálat.

Első sorban is tisztázni kell azt a kérdést, hogy miért nem számították be a megszakított katonai szolgálati idő, holott a hadsereg és honvédség egyéneinél a katonai ellátásról szóló 1875: LI. t. cz. értelmében minden, a tényleges állományban eltöltött nap a nyugdíj megállapításánál figyelembe veendő? ha csak oly körülmények nem forognak fenn, a melyek a nyugdíjra való jogosultság elvesztését vonják maguk után. (Had-törvényszéki uton való elbocsátás, szűkés stb.)

A megszakított szolgálati idő a nyugdíj megállapításánál a csendőr legénység nyugdíjazására nézve is mérvadó 1885: XI. t. cz. (az állami tisztviselők, altisztek és szolgák nyugdíjazásáról) 7. §-a alapján nem jöhet számításba, a mennyiben ezen szakasz akként intézkedik, hogy *beszámítható szolgálati időnek* csak azon időtartam tekinthető, *a melyet valaki az ellátási igény (nyugdíjazás) megállapításától visszafelé, egészen az első hivatalos eskü letételének idejéig terjedőleg szakadatlanul és egyfolytában* töltött. (1. példa)

Ezzel határozottan ki van mondva, hogy a megszakított szolgálati idő a nyugdíj megállapításánál figyelembe nem vehető.

Ezen törvény azonban, — dacára világos rendelkezésének — egész 1887-ig nem volt pontosan betartva, a mennyiben akkor még az 1885. XI. t. cz. életbeléptetése előtt fennállott gyakorlat elvénél fogva a tartalékidő megszakításnak nem tekintetett, mígnem azután a pénzügyminiszterium alárendelt batóságait ezen téves nézetről felvilágosította, illetőleg azokat utasította, hogy a katonai szolgálati időt csak úgy számítsák be, ha az átlépés a katonai szolgálatból a polgári államszolgálatba közvetlenül és félbeszakítás nélkül történt.

Mint hogy pedig ezen rendelet az 1887. évi 45. számú pénzügyi közlönyben is megjelent, szükségessé vált az 1889. évi 26319 XVI. sz. honvédelmi minisiteri rendelet kiadása, a mely az 1885: XI. t. cz. előidézett rendelkezésének a csendőrlegénység nyugdíjigényei megállapításánál való pontos betartását rendeli el.

Ezen időtől kezdve tehát a megszakított katonai szolgálat csak *királyi kegyelem* útján vehető figyelembe.

Tudjuk, hogy legénységünknek alig 10%-a lép át közvetlenül a csendőrséghez, a többiek pedig a hadsereg és honvédség szabadságot és tartalékos állományából jelentkeznek és így legtöbbször 2—3 évi be nem számítható szolgálati ideje van, a mely nagyon gyakran lényeges nyugdíjtöbblet elvesztésének okozója.

Többször idézett törvény 62. §-a azonban lehetővé teszi, hogy az ily megszakított szolgálati idő kivételesen és különös méltánylást érdemlő okok fennforgása esetén a minisztertanács hozzájárulásával kegyelmi uton beszámíthatassék, kimondja azonban, hogy az ily nyugdíjazásoknál *csak a törvény által megkímél, de*

hiányzó kellékek engedhetők el s az ily uton folyóvá tett nyugdíj nem lehet nagyobb, mint a mennyi járna az esetben, ha a hiányzó kellékek is meglennének.

Különösen méltánylást érdemlő okok a következők: ha az illető bizonyíthatólag még csapattesténél jelentkezett a csendőrséghez való felvételre, itteni állományba vétele azonban előtte ismert, vagy ismeretlen okokból illetékes csapattestétől történt fogyatéka vétele napjával keresztül vihető nem volt s így szolgálati ideje *önhibáján kívül* lett megszakítva:

ha szolgálatban elszenvedett sebeülés, sérülés vagy másnemű betegség miatt vált szolgálatképtelenné;

ha felülvizsgált polgárilag keresztéképtelen s végül a hárszu időn át tanúsított kiváló szolgálatok.

A megszakított szolgálati idő be- vagy be nem számítására vonatkozólag előre senki ígéretet nem tehet ugyan, azonban az eddigi gyakorlatból következtetve, nincs kizárva, hogy a felsorolt indokok fennforgása esetén legfelsőbb kegyelem útján a törvény által megkívánt, de hiányzó kellék (a szolgálat folytonossága) akadályt nem képez s a nyugdíj oly összegben szabatik ki, mintha az illető szolgálati idejében megszakítás nem állott volna be.

(Folyt. köv.)

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

Mikor a káros tévedel.

Irta: Csáthi Lajos cz. orvosvezető.

Beje községben 1908. év őszén megtudtam, hogy Sz. J. bejei lakos, földbirtokos zárt magtárából több éven keresztül, évente körülbelül 25—30 q buza apródonként ellopott, a nélkül azonban, hogy az ajtó zárjának vagy az ajtóra alkalmazva volt Wertheim-lakatnak valami megsérülése lett volna észlelhető. A látszat tehát azt mutatta, hogy a lopást olyan egyének követhették el, a kiknél a kulcsok vannak. Ezek pedig T. L. gazdatiszt és Sz. P. gazda voltak. S később, a mikor egy alkalommal reggel a Sz. J. szolgálatában álló kertész nevével ellátott zsákban két vékányi búzát találtak a gazdatiszt lakása mellett (miről azonban később kiderült, hogy azt csak irigységből vitték oda) és reggel a gazdatiszt felkelt volna, az uraságot felköltötték és a búzát a zsákkal együtt neki megmutatták, káros tényleg a gazdatisztet vonta felelősségre és miután vele együtt a lezárva talált magtárt meglelték, az előző napon simán hagyott buzarakáson a lopást min-

A legjobb órák,

legszilidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részlettízetre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
Javitások 5 évi jótállás mellett,
Arjegyék ingyen!

don kétséget kizárólag megállapították; a magtárajtó zárját és a keresztvas nagy Wertheim-lakatját pedig mértelenül találták, a lopások elkövetésével tényleg a gazdatiszttal, mint a bűncselekmény szerzőjével, továbbá Sz. P. gazdát és a kertészt mint bűntársakat gyanúsították, mivel kizártnak hitte azt, hogy az ő hatalmas Wertheim-zárakkal ellátott magtárába idegen alkuleszal bejárhasson.

Sz. J. földbirtokos alkalmazottjaival szemben indítványozási joggal nem élt, hanem azokat rövid idő múlva elbocsátotta. Így tehát a községbeliek és a vidék lakosai Sz. J. véleményét osztva, a három elbocsátott alkalmazottban az elkövetett lopások tetteseit látták.

En az esetről szintén értesültem, de káros akaratú ellenére abban nem nyomozhattam, pedig égettem a vágytól és szerettem volna tudni, hogy tényleg bűnös volt-e a három elbocsátott alkalmazott vagy nem? Mert én az által, hogy a kertész zárákában, a búzát a gazdatiszttal lakása mellett megtalálták, dacára annak, hogy a kulcs a gazdánál volt, bűnösségüket bebizonyolva nem láttam, bár nekem is erős gyomom volt, különösen eleinte, mikor a zárat láttam, hogy nem igen lehetnek mások a tettesek, mint az alkalmazottak, mivel azt gondoltam, hogy a hatalmas zárat más kulcsal, mint az eredetivel kinyitni nem igen lehetett. Mégis, miután mind a három alkalmazottat jóra való, tisztoságos, becsületes embernek ismertem, valami különös érzés azt sugta, hogy ez a három ember csak áldozat. Azonban sem azt, hogy ártatlan, sem azt, hogy bűnös, nyomozás megejtése nélkül bebizonyítani nem tudtam volna.

1910. év február hó 28-án Beje községben, Oláh Mihály ottani lakos, rosvolt múltú egyén lakására mentem, hogy nála egy lopási esetről kifolyólag házkutatást tartassak. A lakásra érkezve a legnagyobb meglepetésemre Oláh síró gyermekeitől azt hallottam, hogy atyjuk, minket meglátva, az udvar hátulján keresztül megszökött.

Azt hittem, hogy fején találtam a szegyet. Meglesz az összes lopott tárgy a mit keresek, de bizony hiába kutattam, Oláh lakásán az akkor keresett tárgyakból semmit sem találtam.

Hanem láttam azoknál sokkal meglepőbb és sokkal értékesebb bűnjelkeket. 28 drb. különböző zár- és lakat-hoz való kulcsokat, a melyek láttára őszlőnszerűen is az Sz. J. magtárából eselött majdnem két évvel és még régebben elkövetett buzalopásra gondoltam. A kulcsokat őrizet alá véve Sz. J. földbirtokos lakására mentem és megkértem, hogy engedné meg, hogy a magtárajtó zárát alkuleszal kinyithassam és ha lehetséges így az elkövetett lopásokra fényt deríthessek. Sz. J. közömbösen, szinte kicsinylően azt felelte: „Csak tessék, úgy is járha vezetett sürűség; nem hiszem, hogy magtáram zára ilyen tákoltt kulcsokkal kinyitható legyen.”

Mobon fogtam a zárat kinyitására, először a jobbformájú kulcsokkal és már majdnem reoindítást vezettem a mikor az egyik kulcsformára alakított vasdarabbal, melyet a többi között, mivel alig volt kulcsformájú, alig méltattam figyelmre, a nagy Wertheim lakat, egy másikkal pedig az ajtó zára, a tulajdonos és jelenlövők nem csakóly ámulatára felpattant és a magtár nyitva volt.

Bevezettem a nyomozást. Bár a szökésben lévő Oláh az esetre nézve kikérdezhető nem volt, de neje és 18 éves fia a fent írt bizonyítékok súlya alatt töredelmesen beismerték, hogy Oláh a magtárból több óvan keresztül apródonként mindig hardott búzát. A kertész

zárákában, a gazdatiszttal lakása mellett talált búzát is Oláh akarta ellopni, de mivel a cselekedé a szokottnál korábban kelt, azt elvinni nem tudta és így kénytelen volt azt a kertben hátrahagyni, a mit valószínűleg a cseledek közül valamelyik, a ki a gazdatiszttal ellensége lehetett, vitte annak lakásához. Oláh neje még azt is beismerle, hogy férjének kulcsa volt még Sz. J. földbirtokos fákamrujához is, a honnan a vágott fát lopkodta.

A községháznál pedig minden kulcsot külön megjelölt, hogy melyikkel melyik ajtó, kapu vagy zár nyílik és a hogy azt megpróbáltuk, minden úgy volt, a hogy azt Oláhné bemondotta. Sz. J. ezután a magtárt és egyéb helyiségeit azonnal új zárral láttatta el és a régiok közül azokat, a melyekre szükségem volt az eredeti kulcsalval együtt rendelkezésemre bocsátotta, a mely lakathoz vagy zárhoz az eredeti kulcsal felül a hozzá való alkules is mellékelve lett és így a rimaszombati kir. ügyosztásznak a szokásban lévő Oláhról szerkesztett jelentés kíséretében beküldetett.

Figyelemreméltó még az esetről az is, hogy 1909. év október hó 20-án virradóra, a barkácsi róm. kath. templomba ismeretlen tettesek által való betörésből származó tárgyak közül egy drb. kobelytakarót, egy drb. gyertyát az Oláhné ládájában megtaláltam, mire Oláhné beismerle, hogy az férje által a fentjelzett időben lopott el.

Az őrs jelentése alapján, a rimaszombati kir. törvényszék vizsgáló bírója Oláhnak a nyomozását és elfogását a folyó évi 45. számú rendőri közlönyben elrendelte.

E megtörtént esetről az a tudomás meríthető, hogy a csendőr a magánindítványra áldozendő bűncselekményeket, ne vegye csak egyszerűen tudomásul, hanem érdeklődjék annak elkövetése és módja felől és ne nyugodjék addig, míg azt tisztán nem látja maga előtt. Mert ez által nem csak azt éri el, hogy az igazi tetteseket közrekeríti, hanem az ártatlanoknak visszaadja azt, a mi a legdrágább; a becsületét.

Igy bizonyult be a jelen esetről is, hogy Sz. J. és az egész vidék által tolvajnak hitt gazdatiszttal, gazda és kertész ártatlanok voltak és csak a csendőrség elismerésének köszönhető, hogy a becsületüket visszacapott egyének sehol sem mulasztják el intézményünk iránti nagyrabecsülésüket és rokonszenvéket kifejezésre juttatni

Kitüntetett járásőrmester.

Negyven évi kiváló és kötelességű szolgálata után az arany érdemkeresztet nyerte Ó Felsőge legmagasabb elismerésének jelölül *Schedl* Károly járásőrmester, a nagyutadi járásparancsnoka.

Az érdemkereszt feltűzése április 18-án toltos, szép ünnepség keretében folyt le Kaposváron. Az ünnepségre a kaposvári szárnyparancsnokság területéről a nélkülözhetetlen legénység és tisztviselők közül nyolczvanötön jöttek el. A tisztikarból *Mántó* József főhadnagy, kaposvári szakasparancsnok és *Gergely* Endre becsületes zászlós, *Julavichy* András hadnagy, a szigetvári szakasparancsnok és *Garab* Gyula hadnagy, a maroslii szakasparancsnok. Résztvett az ünnepségen *Maksfalvy* Géza főispán, *Kacsorics* Lajos alispán és *Kulin* Sándor kir. főügyész helyettes.

Az ünnepség délelőtt 11 órakor vette kezdetét. A lak-

Ha fáj a feje

ne tévovázok, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmagasabb mértéket és fájfájást elmulasztja. — Árja K 1.20. — Kapható minden gyógytárban, Kézírt Beretvás-Pastillák gyógyszerháza Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három dobozát úgy, postai szállítással.

Schredl Károly járásörmester.

tanya udvarán föllállított díszszakaszt Jalsovický András csendőrbadnagy vezette és adta le jelentését Almássy Zsigmond csendőrszázadosnak, a kaposvári szárnyparancsnoknak, mire Almássy százados a díszszakasz előtt álló Schredl Károlyhoz, valamint a többi csendőrökhöz intézett tartalmas és gondolatokban gazdag beszédben ismertette a kitüntetett hosszú szolgálata alatt szerzett kiváló érdemeit, eredményes működését. A lélekemelő, gyönyörű beszédre harsogó éljennel felelt a jelenvolt közönség, mire Jalsovický badnagy a díszszakaszt eléptette a kitüntetett előtt, a kinek azután úgy a tiszt-, mint az altisztikar melegen gratuláltak a kitüntetéshez. A lelkes, szép ünnepséget a Korona Szállóban 90 területű s kedélyes hangulatban délután négy óráig tartó díszbéd zárta be.

Örökbefogadás az állatoknál.

Ismeretes dolog, hogy a háziállatok egy része magának fogad olykor magától különböző fajú kicsinyet, különösen pedig az emlősállatokról tudjuk, hogy azok saját tejükön nevelik fel fogadott fiaikat. De ezt legtöbbször úgy szokás értelmezni, mint a pusztá kényszerűség következményét. Az állat tejedényei megduzzadnak, s ne-

hogy ez fájdalmakat okozzon neki, inkább idegen fiókot fogad maga alá, ha saját magának nincsen ilyen. Azonban egy német természettudós, egész halmazsal gyűjt össze az állatvilágból olyan jelenségeket, melyek egész más színtben tüntetik föl az állatok e tulajdonát. Kimutatja többi között, hogy olykor az emlős állatok oly állapotban is fogadnak gondjaikra idegen fiaikat, midőn a saját magukét is kell nevelniök; majd pedig nem emlősöket fogadnak örökbe, melyek tehát tejhőségök-okozta fájdalomaiakon nem szorítkozik csupán az emlősökre, hanem gyakori, sőt mondhatnánk igen gyakori p. o. a madarak között.

Hogy magok a tyúkfajták, melyeket leginkább ismer az ember, mily gondos mostoha anyák tudnak lenni, mindenki előtt tudva van. Kiterjed ez a tulajdon nem csak a nőstényekre (tehát a voltaképi tyúkokra), de még a hímekre, a kakasokra is. Így p. o. a tyuktenyésztéssel nagyobb mértékben foglalkozók, országézerre a kappanok által szokták vezetetni apró csirkéiket, hogy a tyúkok azalatt is tojjanak. S a kappanok lelkiismeretesen tesznek eleget mostoha szülői kötelességöknek, elviszik fiaikat az étel fölkereséséhez, megosztják azt velök szülői módon, sőt a saját életök veszélyeztetésével is megóvják azokat a ragadozó madaroktól. Csupán az első alkalommal szokták a kappant elkábítani — egy kenyérdarabra töltött pálinkával — hogy az új környezet ne legyen neki szokatlan.

Hanem van példa reá elég, hogy állatok józan állapotban is vállalkoznak reá, sőt hogy p. o. kutyák vagy macskák fogadnak örökbe csirkéket, kacsákat, vagy más szárnyas háziállatot. Így Hilburghausenban az egész helység előtt ismeretes volt egy ottani lakos macskája, mely föltöltve majd csirkéknek, majd kacsáknak viselte gondját. Első ízben ép akkor kapta elő a fiatal, tojásból alig kibujt kacsákat, mikor a saját fiait vesztette el, s fészket készített nekik, — mintha a saját fájdalomában találna vigaszt, mikor az idegen fiókokat ápolja. Először nem valami felette nagyon tetszettek neki fogadott fiai, kivált pedig nem azok csőre, melytől minden áron meg akarta azokat szabadítani. Csak azután hagyta abba, mikor észrevette, hogy az fáj azoknak. A másik esztendőben ugyanez a macska csirkéket fogadott örökbe, s azok számára egy kosárban csinált helyet. Néhány nappal később saját magának is lettek kicsinyjei, s még vagy három kis kacsa is hozott a kosárba, de ez legkevésbé sem csökkentette szeretetét fogadott fiai iránt. Ápolta gondozta azokat, eljátszott velök órahosszat, s ha szétszaladtak, nagy fáradságot vett magának, hogy azokat összeszerezze. Ha nem ment másként, szájában hordta őket rakásra a kosárba, úgy hogy azoknak nyaka egészen megkopaszodott a sok hordozásban. Midőn pedig az egyik kis kacsa kimúlt, ez látszólag nagy fájdalmat okozott neki; szomorúan forgatta testét jobbra-balra, míg meggyőződött, hogy az többé nem mozdul.

Hasonló esetet többet is lehet fölemlíteni. Többek között egy kutyáról beszéli tulajdonosa, hogy a mint szokás szerint összehordozta az udvarból a tyúktojásokat, egy alkalommal olyat is hozott, melynek héját éppen megfőrendő volt a kelő csirke. E tojást nem vitte, mint a többiét, a szakácsnénak, hanem gondosan helyezte el a szobában a díván tetején. Miután pedig innen a tojást vattával bélelt kosárba helyezték el, a kutya nyelvével segített a csibének keresztültörni a tojás héját, s félre-

A magyar királyi ösönb és a von Agrolmébe!

Mindenki ki órát élvezt, gramofont vagy bármily más zakkokat akar vásárolni, utolján következzen be szívesen: 40 kor. 12 havi — 5 kor. 10 kor. + 12 havi — 64 kor. 80 kor. 12 havi — 8 kor., szívesen. Az a áknól 10 évi jótállás, felületlen tisztaság és kényelmesség. — 1 gramofon külön kivétel, 20 darabjal 10 nagy dupla lomenzel, 100 távol, portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szívesen hához jörek, mintán évi bérletjegyen van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa

magyar műórák és műótvö

Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Paulhan, a nyertes elindul Londonból.

Graham White, a vesztes, indulása Londonból.

A london-manchesteri repülőverseny.

ismeretlen volt rajta az öröm, midőn ez végre sikerült. E naptól fogva aztán ő volt a kis esibe mentora, melyre nemcsak hogy vigyázott, hanem tényleg ápolta is. Olykor kivitte kosarastul együtt a napra sütkezézní, maskor nyelve hegyere vett vízzel itatta. Még mikor megnőtt is a esibe, fenmaradt közöttük a viszony, s a kutya örömmel hordozta kegyenezet, midőn az hízlekedően hátára repült.

Hogy aztán az ily viszony sokkal gyakrabban fordul elő, s hogy úgy mondjuk, sokkal bensőbb az egymással rokonabb állatok között, az magától értetődik. Így kutyák nagyon gyakran ápolnak macskákat, macskák meg kutyákat. Olykor házi, sőt mezei nyulakat is. Dr. Reklam beszél egy macskáról, hogy a kertben fogott két fiatal nyulat, nehogy meg nem fojtotta, hanem saját maga kezdé szoptatni, s e mellett oly figyelmes volt, hogy nem nyakuknál fogva cipelte ide oda mint a kis macskákat, hanem sülnél fogva. Kutyák olykor néhány napra is fogadtak gondjaira kis macskákat, melyeknek eltűnt az anyjuk, de s mint az utóbbi előkerült, jogos követelményét azonnal visszautdák.

Az ily elhagyott árváknak ápolása körül különösen a majmok szokták magokat kitüntetni, úgy hogy a csapatokban élő majmok között azonnal akad nevelő apja vagy anyja a fiatalok, mihelyt a valódi valamely baleset következtében elveszítette. Ezt a szóp szokásukat megtartják még a fogságban is, s az állatkertekben is gondjaik alá veszik a fejletleneket. De itt is jobban hozódnak a saját magok fajtájához, s megtörtént pl. a londoni állatkertben, hogy egy pávián majom nagy szeretettel ápol egy úgynevezett rhesus majmot, míg kalitjába egy mandrillt és rillt nem tettek. De a mint ez megtörtént, azonnal elhagyta amazt, s ezekkel kezdett foglalkozni.

A papagájok szintén nagy gonddal szokták ápolni fogadott fiókjukat, sokszor olyannal, mintha saját fiaik lennének. Egy angol megfigyelő egy kék hegvi papagájról tesz említést, mely egy másiknak árván maradt fiát fogadta sajátja gyanánt. A legnagyobb szeretettel hordott neki enni, s bizonyos gyöndégságot árult el ápolása körül. Midőn pedig fölnevelte, oly nagy lett közöttük a barátság, de egyszerűs mind oly lármás, hogy el kellett őket választani. Az öregebb kiszabadult egyszer kalitjából, s egyenesen a fiatal kalitjára repült s oly erősen kapaszkodott belé, hogy alig lehetett onnan elválasztani. Összetették őket azután megint, de midőn a kalit fölborult s a szenvedett sérülések következtében a fiatal kimúlt, az idősebbet oly nagy szomorúság fogta el, hogy maga is nem sokáig élte túl túrsát. Egy más papagájról pedig azt olvassuk, hogy egy pinyóke-fészék lakosait vette gondjai alá, s a leggondosabban látta el őket étellel. Aztán mikor nagyok lettek is a fiókok, fojérs s hátára hagyta azokat ülni, s méltóság teljessé sétált velök föl s alá.

Sőt még az a veszekedő flott madár, a veréb is bír eséle hajlamokkal, s megtörténik néha, hogy fecskéknek nevel nagyra. Az anyjuktól elhagyott kakukfiak iránt pedig általában oly gyöngédek a madarak, hogy sokszor a saját magokét hanyagolják el, sőt vándorló madarak elmulasztják a nagy költözést, csak hogy fogadott gyermeküket fölnevelhessék.

Hogy aztán magok a fogadott gyermek-ek is bizonyos — néha igen nagy — szeretettel viseltetnek ápoló szülők iránt, az ismét természetesen tűnik föl az előtt,

ki az állatvilág belső életét szorgalommal tanulmányozta. Bennök is megvan a hála érzete, gyakran nagyobb mértékben mint az emberekben. Mert egész odáig mennek, hogy még falatjaikat, élelmüket is megosztják volt ápolóikkal akkor, mikor már kinőttek azok gondozása alól. Nevezetes pl. a gyöngytyukoknál, hogy azoksemmiféle más tyúkot nem törnek magok között, s erős csőr-ütéseikkel kergetik el azokat az eledeltől, de azt az egy tyúkot, mely őket kiköltötte és vezette, mindig a legnagyobb szeretettel veszik körül.

Igen érdekes, majdnem megindító eset történt ilyen-fajta a drezdai állatkertben. Az ottani igazgató két tigriskölyket akarván fölnevelni, azokat egy szoptató kutya gondjaira bízta, a mely saját két kölyke mellé azokat el is fogadta. Később, midőn a tigrisek megizmosodtak, a kutyát elvitték Drezdából, de akkora szomorúság volt rajta észlelhető a válás folytán, hogy nem soká vissza kellett hozni Drezdába. Mikor a tigrisekhez beeresztették a kutyát, leirhatatlan volt az öröm mindkét felől, holott a tigrisek bösz dühvel mutogatták fogaikat, mihelyt egy más kutya került szemek elé. A jó viszony egyrészt a tigrisek, másrészt fogadott anyjok és fogadott testverek között oly szeretetteljes volt mindvégig, hogy folyton nagy bámulé közéneég gyűlt össze a tigris-kalitka előtt.

A mint egyrészt az állatok elfogadják magoké gyanánt a mások fiait, úgy akadnak közöttük olyanok is, melyek példás mostoha anyák vagy apák, ha nevetlen fiókok szüleivel léptek házas életre. És ez gyakran meglehető könnyen megy. Mert hát az állatvilágban nem ismerik az özvegyi fekete ruhában eltöltött gyászesztendőt, hanem a kicsinyek fölnevelésének gondja mihamar új frigykötésre ösztönzi a bátramaradottakat. Wilthehireben Angolországban megtörtént, hogy egy szarkafészék-ből bétszer lötték le az egyiket, s a másik akár a him, akár a nő maradt életben, azonnal szerzett magának élettársat mindannyiszor, míg végül a betedik pár fölnevelte a kicsinyeket. Darwin pedig egy sercéglypárnak az esetét mondja el, melyből reggel kilöttek a himet, délben már új foglalta el helyét, mint férj és mint apa, midőn ennek a nőtényét lötték meg, estig ismét megnősült, s ketten együtt vették át a fiatalok nevelését, melyek mindkettőjüknek mostoha gyermekei voltak.

Különben előfordul az az eset is, hogy egyes állatok, kiváltkép pedig madarak, nem kötnek házasságot, ha észreveszik, hogy fölnevelendő mostohagyermek is szárad a nyakukba. Egy ilyen esetet beszél el pl. a fecskék-ről egy német természetbúvár. Egy fészekből megfojtotta a macska az anyát, a tojások hidegen maradtak, s maga a him is eltűnt egy-két napig. De rövid időn előjött újból, még pedig nem egyedül, hanem másodmagával. Az új asszony figyelmesen nézte körül az istállóban levő fészék állapotát, aztán ráült a tojásokra, s rujtok maradt egy-két napig. Úgy látszik azonban, hogy a házas élet boldogságát egészen másként képzelte magának, mert harmadnap már eltűnt, s neni tért vissza többé. A férj elment újból szerencsét próbálni, egy oly nőtényennel tért vissza, ki egészen átvállalta a családfanyai gondokat.

Persze hogy akad aztán a madár-mostohák között is valódi mostoha. Különösen a pulykák tesznek túl e tekintetben a többiekén, s mostohagyermeküknek nem a legboldogabb sorsot készíteneik. Stanley beszél egy pulykakakasról, hogy midőn nőtényét elvesztve másik nő-

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből 60 kor., árjegyzéket ingyenes.

6. bórmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó áraktól teljes jóállás mellett Csekegy hávi részletfizetésre.

Gummit, alkatrészek rendkívül olcsó áron.

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

tényt kapott, nemcsak hogy eltúrta a mint az új asszony kíméletlenül bányta ki az előbbi nőtény bátramaradt kiceinyeit, hanem ebben még maga is segített neki. De hát végtére, nem fordul-e ilyesmi elő az emberi társadalomban is?

megett. Igaz, hogy szép összeget — a 250.000 koro-
nás díjat nyerte el ez utjával, de hát őt bizonyára
nem ez a nagy összeg pénz, hanem az a diadal teszi
büszkévé, hogy eddig úgy a magassági, mint a táv-
repülésnek legnagyobb rekordját érte el. A kaliforniai

A tömeg üdvözli Paulhant, a mint győzelme után Manchesterből vasúton hazatér.

A london-manchesteri repülőverseny.

KÉPEINKHEZ.

A london-manchesteri repülőverseny.

A repülés mesterségének eddig legnagyobb diadalját jelenti az a 200 kilométernél hosszabb út, a mit Paulban aviatikus Londontól-Manchesterig repülőgépjén

Los Angelesban tartott repülőversenyen ugyanis másfél kilométeres magassági repüléssel szintén rekordot csinált. Pedig ez a kiváló aviatikus — mint a jelen szá- munkban közölt képek egyikén is látható — egészen fiatal ember. Még csak 26 éves. Energiája, kitartása és szorgalma azonban rendkívüli lehet. Életrajzi adatai szerint 16 éves korában még állítólag vándorszínész

Kerjen egy példányt ::

«MŰPARI CZIKKEK ELLENŐRE»

szívnél könyvet ingyen Lőrincz M. és Társa cégtől, Kecskemét. Sok pónzt takarít meg vele !!

volt. 18 éves korában tengerész lett. Csak 20 éves korában kezdett foglalkozni az aviatikával s ekkor mint önkéntes a francia hadsereg léghajós osztályában szolgált és egy hadi léghajón, mint mechanikus működött. 1906-ban, midőn a Santos-Dumont repülési kísérletét meglátta, ez annyira fellekesítette, hogy mindenáron repülőgépet akart készíteni. Szerény — heti 60—70 korona — jövedelméből azonban erre semmikép nem számíthatott, tehát egyik repülő-gépgyárban keresett alkalmazást, hol csakhamar díjat nyert egy modelljéért. Ez összegből és részben kölcsönpénzből egy kétsikű Voisin-féle repülőgépet készített, a melyvel 15 peroces repülést végezhetett csak. Ennyi volt az első sikere. De már a rheimsi repülő-versenyen óriási feltűnést keltett, pedig ez volt az első nyilvános repülési szereplése. Azóta fokról-fokra haladt úgy a magassági, mint a távolsági repülésben. S így lett ez idő szerint Páris legünnepelebb embera, a hol, midőn a London—Manchesteri repülő-versenyről hazaérkezett, a lelkes párisiak olyan diadalmonetben kísérték a pálvaudvarról a lakására, a melyben csak a legnagyobb hadvezéreknek lehetett részük. A jövő hónapban Budapesten tartandó repülési versenyen bizonyára látni fogjuk őt is.

HIREK.

Altisztek kedvezményének kiterjesztése. Az 1905. évi 14. számú rendeleti közlönyben (szab. rend.) megjelent 3200/eln. számú honvédelmi miniszteri rendelet szerint a törvényes tényleges szolgálati kötelezettségen túl szolgáló magyar honosságú altisztek anyagi helyzetének javítása, illetve gyermekeik neveltekülésének könnyítése érdekében, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi, a földmívelésügyi és a kereskedelmi miniszterok ezen altisztek gyermekei részére, ha a szülők, a boirátás alkalmával, ez iránti igényüket szóbelileg bejelentik, vagyontalansági bizonyítvány felmutatása nélkül, az állami elemi, az állami felső nép-, az állami és az államilag segélyezett közeági polgári iskolákban, továbbá a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolában, a magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémiában, a keszthelyi, debreczeni, kolozsvári és kassai gazdasági tanintézetekben, végül valamennyi m. kir. állami felső ipariskolában, állami ipar-, szak- és kézműves iskolában, nemkülönbön az állami nőipariskolákban, a hallgatók létszámához képest és jó előmenetelt tanúsító bizonyítvány felmutatása mellett, a *tanulmánymentesség* kedvezményét biztosították. E nagy borderejű kedvezmény, a folyó évi 16. számú rendeleti közlönyben (szab. rend.) megjelent 3064/eln. számú honvédelmi miniszteri rendelet szerint az osztrák vagy bosznia-hercegovinai honosságú altisztek gyermekeire is kiterjesztetvén, ezért pedig viszont a magyar honos altisztek gyermekei számára az osztrák állami és ipari tanintézetekben, a klosterneuburgi magasabb horászati és gyümölcsészeti tanintézetben, valamint a bécsi és leMBERGI állatorvosi főiskolákban biztosítottatott hasonló kedvezmény.

Megtámadott járőr. Debera János és Parrag Sándor gyömrői őrsbeli vasutógyeleti járőrt, május 2-án, bajnalban a tápiószlyi vasutállomáson mintegy 700 munkás, kiket a járőr az állomásfőnök felhívására, az általuk illetéktelenül elfoglalt raktárhelyiséghől kiuta-

sított, körtobálással megtámadta és azok közül Mester István tóalmási lakos Debera esendőr szuronyát is megragadta. Debera esendőr támadóját balkaron szúrva könnyen megsebesítette, mire a tömeg a további támadással felhagyva széteszlott.

Ellenszegülés. Demeter Ágoston korepesi őrsbeli esendőr, május 5-ön, Fekete Ferencz kistarcsai gyári munkás ellon, mert az egy korecsmai verekedés után, szomélyazonosságának megállapítása közben őt torkon ragadta, szuronyt használt és súlyosan megsebesítette.

Kérelem. A pestmegyei Püspökhatvanban állomásozó Siroki Mihály őrsvezető kéri az V. számú esendőrkerület állományában szolgáló Gubas József esendőr ezimz. őrsvezetőt, hogy ezimét vele tudassa.

KÜLÖNFÉLÉK.

A legöregebb néger. Az Egyesült-Államok Elyrin városának szegényekházában megrokkant vállu, hófehér hajú néger ember halt meg a minap. John Ramsey — így hívják az elszegényedett néget — olyan nagy kort ért el, mint a bibliai kor pátriárkái. Az Egyesült-Államokban nincs is most olyan idős ember, mint ő volt. Az öreg néger száztizenkilencz évet élt s száztizennyolczadik évét már betöltötte, midőn a szegények házába került. Addig a maga kezomunkájával kereste meg kenyerét. Az öreg néger Überlinben élt hosszú ideig s néhány héttel ezolött is az volt a kívánsága, hogy megláthassa még egyszer a kis várost. Az öreg négernek, aki hotra támaszkodva sétált a városka utczáin, az volt a legnagyobb kedvtelése, ha a kollégium parkjában maga köré gyűjthette az iskolás fiukat. Órák hosszáig beszélt nekik azokról a kalandokról, melyeken ő korosztályment s mogható történeteket tudott regélni a nyomorúságos rabszolgasorsról, midőn ép úgy adták ol őket, mint a közönséges állatokat vagy az értéktelen gyöngyöket. Ramsey, a ki három században élt. 1791-b n szülotott a vadregényes Montanában. Gyermekkori emlékei között őrizte ama harcok történetét, melyek az amerikaiak és angolok között folytak hosszú időn keresztül. Ramsey beutazta az egész köztársaságot és a polgárháború alatt a déliektől harcslott. Később azonban északra jött és hosszú bolyongás után Überlinhon telepedett le.

Japán házassági szokások. Japánban a mátkpárokat rendszeren nem a szerelom, hanem a házasságközvetítő hozza össze. Ha valamelyik japáni fiatalember mog akar nőszülni, ügyét egyszerűen rábizzza szüleire. Azok mindent elintéznek. Az első dolog ilyenkor, hogy a szülotk alaposan megfontolják, milyen feleség kellene a fiuknak, azután pedig elmonnek egy házasságközvetítőhöz, a kinek pontos utasításokat adnak arra nézve, hogy milyen tulajdonságokkal kell birnia a menyasszonynak. A házasságközvetítő Japánban tekintélyes társadalmi pozicziót foglal el és munkájában folesége is segítégerő van. Mihelyt talált egy leányt, a ki a kívánt tulajdonságokkal rendelkezik, a dologról jelentést tesz és azután megtörténik a fiatalok első találkozására, még pedig rendszeren a vőlegény szüleinek házában egy teaeztélyen. Az illem úgy hozza magával, hogy ezen az első találkozáson a fiatalok egyetlen szót sem válthatnak egymással, hanem pusztá nézéssel és egymás figyelésével

<p>Csúsz, köszvény, reuma ideges fejfájás, billés, idegbaj, mindennemű esemélynemű ellen különb hatásmúak bi- zonyult szer</p>	<p>AZ ERŐSÍTETT CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS</p> <p>Ezrekre nem bárázatos bizonyítja, hogy mily kiadó hatása on. Valódi csak nálom kapható, Óvakodjunk silány utánzatoktól.</p>	<p>Az ár és a f. postaköltség beküldése után vagy után- vétellel küldve</p> <p>Szenthe Lajos gyógysz. Budapest, Damjanich-utca 2.</p>
--	---	---

kell beérniök. Ha a szülők az első találkozás eredményével meg vannak elégedve, úgy a továbbiakban megbeszéljük a kötendő frigy üzleti részét és megállapítják az esküvő napját. A lakodalmas nap estéjén a menyasszonyt új otthonába vezetik. A menyasszonyi ruha többnyire fehér selyemkimona, igen hosszú és bő ujjakkal. Mielőtt a menyasszony beszáll a gyaloghintóba, egy kis tűzhöz vezetik, a melyben elégetik babáit és leánykori játékszereit. Ezzel mintegy jelezni akarják, hogy most elhagyja a gyermekkort, másrészt pedig a tűz a tiszta szerelmet is jelenti. A vőlegény otthonába érkezve, a menyasszony, az édesanyja és a napa együtt teát isznak és a két asszony tanácsokkal látja el a menyasszonyt. Azután a ház szentélyébe vonul az egész társaság, a mely erre az alkalomra igen szépen fel van díszítve. Itt a házasságközvetítő kijelenti, hogy az esküvőt megtartatják, mire két fiatal leány serlegben rizshort nyújt a mátkapárnak, a melyből mindketten isznak. Ezután még két másik serlegből is kell inniök, a mivel azután a szertartás véget is ért és a vendégek gratulálnak. Mindaddig a menyasszony le volt fátyolozva; most azonban leteszi a fátyolt és következik a nászlakoma.

A fény hatása a vérre. Egy Reves nevű amerikai orvos az egyik amerikai orvosi lapban közöltetett cikkében azt írja, hogy a homály a vér mennyiségét 3—3.33%-ig leszállítja és a szív vérbőséget hátráltatja. A vörös szín azonban nagyban növeli a vérbőséget. Közönséges fényfürdő a vérbőséget négy óra alatt 2—5%-ig szaporítja. A sötétség három-négy hét alatt, az élénk fény négy óra alatt a vér mennyiségét leszállítja. A sötétség a vérnyomást emeli, a túlságosan élénk fény pedig csökkenti. Megállapított tény, hogy a sötét vagy vörös fényben született állatok súlya nagyobb, mint a rendszeres körülmények között született állatoké.

Az utcák világítása és kövezése. Az utcák éjszakai világítása szokásban volt már a Krisztus születése utáni első évszázadokban is, mert az antiochiai Libanias, a ki Krisztus születése után 360 körül élt, megemlíti már, hogy szülővárosában rakoncátlan katonák egy éjjel elvagdosták azokat a köteleket, a melyekre az utcák világítására való lámpák voltak akasztva. A kappadociai Caesarea városának állapotáról írva, nagy Bazilius szintén azt említi, hogy 511-ben egy éjjel a város utcái nem voltak kivilágítva. Londonban 1414-ben határozta el a város, hogy az utcákat kivilágíttatja és 1417-ben már gyertyaszentelő napjától kezdve minden utcában égték a lámpák. Párisban 1524-ben az ette szükségessé a világítást, hogy városban nagyon garázdálkodtak a tolvajok és a rablógylökességek is napirenden voltak. Németországban már sokkal később jött szokásba az utcák kivilágítása. A német városok közül ugyanis Eisenachban kezdtek először az utcákat világítani és pedig 1712-ben, míg a többi városokban csak jóval később. A mi az utcák járdáinak kövel való burkolását illeti, az ókorban szokásos volt, mert már Herodas említi, hogy Babylon közelében milyen művésziességgel kikövezett medencze volt. De Salamon templomáról is említi a szentírás, hogy annak az előtornáca rendkívüli gyönyörű márványkövel volt kirakva. A görög városok között szintén volt több is, a melyeknek az utcája terméskövel volt burkolva, így például Théba. Rómában még a köztársaság idejében kövezték ki az utcákat. Páris utcáit 1184-ben

kezdték kikövezni. A párisiakat erre is kizönös körülmény kényszerítette rá, épen úgy, mint a világításra; ugyanis az, hogy Fülöp király alig tudott megmaradni palotájában az utcái sár és piszok nagy bűze miatt. Kezdetben azonban a polgárság a sajátjából volt köteles a saját háza előtti helyet kikövezni s csak 1609-ben jött szokásba az, hogy a rendőrség gondoskodik róla. Németországban Nürnberg városa köveztette ki először az utcáit 1413-ban. Nálunk az utcák kikövezése jóval később jött általános szokásba és pedig körülbelül a XIX. század elején, kivételt csak a száz városok képeznek, a melyeknek utcái már jóval előbb kövezettel voltak burkolva.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kézzel íratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emelőlőgva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélégeket ne küldjenek, szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőkördléseknek eleje vételessék. Épp ily módon adjunk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

N. L. örsv. Az illetékesabályzat 70. §-a értelmében azon örsöknek, melyek állomáshelyén a szükséges marhalus, valamint a még megkívántató élelmi szerek be nem vásárolhatók, élelmi-cikk-elállításai általánra van igényük. Ez az általán az örs részére lett rendszeresítve; minthogy pedig a nős csendőr szintén az örs állományába tartozik, természetes, hogy ezen általán által biztosított kezelezményekben ő neki is részesülnie kell. Vagyis, ha az örs élelmi-cikkeket hozat, akkor a nős csendőr családjára részére szükséges cikkeket egyidejűleg szintén meg-hozatja. Az általánynak szétosztása, vagy pedig abból egy bizonyos készpénzhányadának a nős csendőr részére leendő kiutalása, ellentétben állván az idézet §. szellemével, nem történhetik meg.

1888. A felülvizagálat alapján lezserelt csendőr csak addig viselheti az egyenruhát, míg tartózkodási helyére érkezik Egyenruhában népgyűléseken — magától értetődik — részt nem vehet.

I. j. Czégekét elvből nem ajánlunk. Olvassa el a napilapok hirdetői rovatát, abban talál elég czéget, a honnan szükségletét beszerezheti.

T. V. örsv. Csikszaroda. «O császári és apostoli királyi Felégsze katonai irodájának Bécsben». Különben olvassa el lapunk mai és következő számában Pein György hadnagy esv. úr ez irányu cikkét, abban a pontos mintát megtalálja.

115. I. A próbaszolgálat iránti — sajátkeztűleg írott — kórvény mindig azon polgári hatósághoz czinszendő, a mely a próbaszolgálatra való becsatást engedélyezni jogosult. Igényjogosultsági igazolvány másolatonj kívül — a melyet a szárnyparancsnokság is hitelesít — legfeljebb csak az esetleges iskolai bizonyítvány csatolandó. A kórvény szolgálati uton terjesztendő elő. 2. A mennyiben teljes hat hónapot töltött a szerb határszélien, akkor 9 év és 6 havi tényleges esendőrségi beszámítható szolgálat után már nyugdíjképes, mert az a hat hónapja — nyugdíjazása esetén — egy teljes évrnek vétetik.

**INGYEN
GRAMOFON**

lemezvásárlás ellenében! Mindazoknak, kik nálunk dupla vagy elsőrendű gyémántú lemezeket vásárolnak 4 korona, azoknak teljesen ingyen adunk gramofont 5-féle nagyságban. Ne vegyünk rosszlemezűt és rossz óri-hatásúkat, mikor készpénzzel sokkal olcsóbban vásárolhatunk. Mi egy alkalommal lemezvásárlás alkalmán a toborozók összes így a gép árát ilővel a lemez pótlásért hozzuk be. Ez magyarázta meg az okát font ami ren hasznunk. **Ingyen küldünk azonnal 10 db lemezzel 4 K egy 20 K-ás gépet, az okát font ami ren hasznunk. 15 db lemez vételével 4 K egy 13 K-ás gépet, 20 db lemezzel 4 K egy 16 K-ás gépet. A lemezek csomagolása a legn. gondúval történik. Székiúdes utván. Szeml. László Intézet (Budapest, 50) Veres Pál-ú. 11.**

HIVATALOS RÉSZ.

Szakaszok áthelyezése.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület területén a lugosi 2. szakasz 1910 május 1-én Resiczabányára; a m. kir. VI. sz. csendőrkerület területén a székesfehérvári 2. szakasz, 1910 április 12-én Sárbogárdra és a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület területén a debreezeni 2. szakasz, 1910 május 1-én Orosházára helyeztetek át.

Örsáthelyezés.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület budapesti szárnyának galgamácsi örs, 1910 május 1-én Püspökhatvanba, a m. kir. VI. sz. csendőrkerület székesfehérvári szárnyának székesfehérvári örs, 1910 április 30-án Lendvavásárhelyre és a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület nagyváradí szárnyának nagyváradí örs, 1910 május 1-én Kánybázára helyeztetek át.

Örsök lovasítása.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület sátoraljaujhelyi szárnyának páczeni, tóketerebesi, nagymihályi, tiszaluczi és tiszakarádi gyalogörsei, 1910 május 1-én, a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület aradi szárnyának kurticsi és épécskai gyalogörsei, 1910 április 29-én, a nagyváradí szárnyának csökmői és nagylétei és a nagykarolyi szárnyának nagyecseői és szatmárcsekei gyalogörsei 1910 május 1-én lovasítottak.

Különítményfelállítás.

A m. kir. sz. csendőrkerület kassai szárnyának területén Cziz fűrdőben, valamint a m. kir. II. sz. csendőrkerület orsovai szárnyának területén Marillavölgyön 1910 május 1-én egy-egy 2, illetve 5 főből álló különítmény állítottat fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okirattal megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Kacsó József, Bucsi József, Debreczi József járásörmesterek, Piúzi András, Bardócz Áron, Sas Ignác örmesterek, Eisős Antal, Grósz Hermann, Józsa Sándor, Övári Miklós, Szász Dénes, Biró János cz. örmesterek, Varga Ferencz örsvezető és Bányai Sámuel, Marton Antal, Wild Róbert, Grósz József és Gärtner György törzsörmesterek, valamennyien a VII. sz. csendőrkerület állományában, hosszas szolgálati idejük alatt kifejtett eredményes tevékenységükért.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Bencze János járásörmester, mivel 21 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt — kifogástalan erkölcsi magaviselet mellett — a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor előjárói és a batóságok megelégedésére működött, alárendelt örsait rendben tartotta és az alája rendelt legénységet helyesen vezette és befolyásolta.

Molnár Elek örv. cz. örmester, mivel 11 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt — kifogástalan erkölcsi magaviselet mellett — a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor lankadatlan ügybuzgóságot és kötelességbűséget kifejtve, eredményesen működött, mint örsparancsnok örsét jó rendben tartotta, alárendeltjeit helyesen és céltudatosan vezette és befolyásolta.

Tóth István járásörmester, mivel 23 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, különböző alkalmaztatásában, folytonosan s különösen 1907. év óta mint örs- és járásparancsnok a közbiztonsági szolgálat terén odaadó szorgalmat és kötelességbűséget kifejtve, eredményesen működött, alárendeltjeit helyesen és céltudatosan vezette és befolyásolta.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Vajda József örsvezető, Balázs László és Lakatos Sándor cz. örsvezetők, mivel az 1909. év folyamán a közbiztonsági szolgálatban számos büncselekmény kiderítése által igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki.

Csergő Imre örsvezető, azért mert a kolozsvári tanosztályban a próba csendőrök mellett mint segédoktató közel 3 éven át igen buzgó, szakavatott és eredményes működést, általában pedig 6 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt minden irányban dioséretes magatartást tanúsított.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

I. Kiss István cz. örmester, mert a közbiztonsági szolgálatban 13 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor lankadatlan szorgalommal és kitartással teljesített eredményes működéséért.

Pelle Imre cz. örmester, mert 18 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban mindenkor lankadatlan buzgalommal és szép eredménnyel működött.

Mayer János cz. örmester, a közbiztonsági szolgálatban 14 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor fáradságot nem ismerő szorgalommal teljesített eredményes működéséért, örsének kifogástalan rendben tartásáért és alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért és oktatásáért.

Pakulár János czimzetes örmester, a közbiztonsági szolgálat terén 14 évet meghaladó csendőrségi szolgálata

Vilamos és gőzerőre berendezett gyár tiszta és jó hangú, szellőztető, mint REMÉNYI MIHÁLY, a J. Molyka Akadémia bíró hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, czimbalom, árnyékzárkát át nem oltató, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 68. Külön költségvetés díjazással. Kísérlet a világ minden részére nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

lati ideje alatt mindenkor nagy szorgalommal teljesített eredményes tevékenységeért, őrsének jó rendben tartásáért, alárendelt legénységének helyes és célirányos vezetéséért és befolyásolásáért.

Pályi Sándor czimzetes őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén 10 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt tanúsított szorgalmáért és eredményes tevékenységeért, megbízhatóságáért, valamint jó magaviseleteért.

Fazekas János czimzetes őrsvezető, mert közel 9 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén eredményes tevékenységgel működött, megbízhatóságot és jó magaviseletet tanúsított.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szaucuk László cz. őrsvezető, mivel 7 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt — jó erkölcsi magaviselet mellett — a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan szorgalmasan és eredményesen működött, őreparancsnokát batbatósan támogatta, alárendeltjeit helyesen vezette és befolyásolta.

Illyés András és Szilák András cs. cz. őrsvezetők, 5 évet meghaladó csendőrségi szolgálatuk ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett odaadó szorgalmuk- és kötelelességbüségükért.

Előléptettek:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 16-ával:

Balogh Bartha András, Németh Mátyás, Szilágyi Sándor, Pap Sándor, D. Baranyi Imre, Lázár György, Pap János II., Kiss P. Károly, Pécsi Győző, Szántó Áron, Szabó Lajos, Szabó Imre II., Hermann Pál, Horváth András, Tábit Vilmos, Szalma Gerendi György, Németh Mihály, Urbán Ignác, Cseh János, Nagy Mihály, K. Szücs Lajos, Hegedüs László, Marosi Sándor, Kovács Sándor, Sarudi Benjámín, Molnár Gábor, Zsuga Sándor, Fejős Lajos, Sümegi Kálmán, Sándor Gábor és Németh József őrsvezetők, *czimzetes őrmesterekké*;

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 1-ével:

Nagy Ferencz I., Halász István, Szakács János és Bereczki Balázs cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*.

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 25-ével:

Czirják János és Varga Bazsó Márton csendőrök, *csendőr czimzetes őrsvezetőkké*.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

1910. május hó 1-ével:

Turi József és Tóth József cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*, továbbá:

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

ugyanazon nappal:

Csóka László, Gerencsér János, Rikár Flórián, Kusnir Ciprián és Kimpián János csendőrök, *csendőr czimzetes őrsvezetőkké*, végül

a sikeresen letett altiszti vizsga alapján:

1910. évi április hó 16-ával:

Hrotkó Lukács cs. cz. őrsvezető, *csendőr czimzetes őrmesterré*.

Törzsőrmesteri vizsgát tettek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 11-én:

a törzsőrmesteri vizsgát Molnár Ferencz és Kuluncsics Jakab őrmesterek *«elégéses»*, Tóth Ferencz őrsvezető *«jó»*, Dutkon György és Makay Ferencz őrsvezetők pedig *«jeles»* eredménnyel, továbbá:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 5-én:

Csöille Péter cz. őrmester, Gledura Sándor, Felber Elek, Szabó Béla, Boros Imre őrsvezetők, Illing Béla, Kocsis János és Selmeczi Pál cs. cz. őrsvezetők, valamennyien *«jeles»* eredménnyel, végül

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi február hó 13-án:

Németh József cz. őrmester *«jó»* eredménnyel.

Altiszti vizsgát letették:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 16-án:

a fennállott altiszti iskola alábbi ballgatói és pedig: Pálfi Lajos, Hrotkó Lukács, Vizsik Géza, Kovács János III., Zsigó József, Szabó Mihály, Malota János, Hulik János, Szerencse Péter, Palmái Ferencz, Fitos József, Kollár György, Futák Bertalan, Füst Mór, Farkas György, Diósi Rezső, Bebes István, Hilák Ferencz, Klotz Károly, Kosztolányi Ferencz, Szalay István, Jánoska József, Fodor József és Klimó András csendőr cz. őrsvezetők, Kracszenics Géza, Tolnai Sándor, Tefner Frigyes, Halász Lajos, Szabó András és Leimann Mikea csendőrök, továbbá:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi április hó 20-án:

Meszner Ferencz, Barecz Mihály, Szücs Imre, Vesza József, Svalb Ernő és Lévai András cs. cz. őrmesterek, Dén János, Vesza János, Kerekes Mihály, Gém Imre, Szabó József, Szilágyi József, Pelles János, Godány László, Török József, Lukács Gyula, Posztmájer György, Bezsela Mihály, Fekete József, Füzi György, Dobor Pál, Szabó Sándor, Gözi Pál, Técsi József, Stilla Ja-

BUTOR

késspánsért v. részletfizetésre legjutányosabbáron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNEL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

roszláv, Dömötör István, Horváth Gáspár, Farkas Kál-
mán, Bodnár Lajos, Riger Lajos, Turcsányi Bertalan,
Molnár György II., Kelemen Lajos, Hoffmann Antal,
Sipos András, Germann Márton és Zsivits Mibály
cs. cz. őrsvezetők, az altiszti vizsgát és ennek megfele-
lően mindannyian II.-od altisztekké léptettek elő.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látott:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

1909. évi december 27-én:

Károlyfi Ambrus cs. cz. őrsvezető.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Horváth András, Bartis Gábor, Szentandrási Lajos,
Piroska Gergely és Zékány György csendőrök.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
László Lajos, Gócza Demeter, Jenáki Antal, Kopacz
Károly, Bordás András, Kádár Ferencz, Somorai Gábor
Mikola Elek, Laczkó Sándor, Barcsa József és Lukács
Márton csendőrök, végül

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Foriza György, Molnár János, Keserü János, Jambor
Zsigmond, Varga Béla, Nagy Lajos, Kovalcsik Árpád,
Debreczeni István, Molnár Imre, Pálfi Zakariás, Kovács
János, Szőke Mibály, Géczy József, Szegedi László, Nagy
Bertalan, Tóth János, Sz. Szabó Gergely, Kővári Mihály,
Hajos Rezső, Tallódi János, Pápai Károly, Tolnacs Miklós
és Popovics Antal csendőrök.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Blága Zák Vazol csendőr, a m. kir. belügyminister
urnak 1910. évi márczius 3-án 23970/VI-a sz. a. kelt
engedélye alapján, vezetéknevét „Borsai”-ra változtatta.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
Golján (Tarka) György csendőr, a m. kir. belügymi-
nister urnak 1910 márczius 12-én 23961/VI-a sz. a.
kelt engedélye alapján vezetéknevét „Galgóczi”-ra vál-
toztatta.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Weigang Ferencz pr. cs. cz. őrsvezető, a m. kir.
belügyminister urnak 1910 márczius 1-én 20906/VI-a
sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknevét „Váradi”-ra
változtatta.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Rosenfeld Miklós csendőr, a m. kir. belügyminister
urnak 1910 márczius 3-án 23971/VI-a sz. a. kelt en-
gedélye alapján, vezetéknevét „Rózsa”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:
Vajda Sándor őrsvezető, Tóth Máriaival, 1909. no-
vember 21-én, Vizaknán.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Greski Lázár csendőr, Konrád Rózával, 1910. már-
czius 26-án, Pancsován.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Czigler László őrsvezető, Kummer Terézzel, 1910
április 9-én, Abonyban.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Kosinaszky Kristóf őrsvezető, Hudák Gizellával, 1910
február 2-án, Maramarosszigeten.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
Szennai István cs. cz. őrsvezető, Setény Erzsébettel,
1910. április 12-én, Ipolyságon.

Lang András cs. cz. őrsvezető, Molnár Mária Izabel-
lával, 1910. április 12-én, Füleken.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Ferencz Lajos cs. cz. őrmester, Pap Ilonával, 1910 már-
czius 28-án, Petrosényban.

Lázár Ferencz cs. cz. őrsvezető, Becző Ilonával, 1910
márczius 26-án, Pujon.

Bartók István cs. cz. őrsvezető, Boja Matilddal, 1910
február 13-án, Kitiden.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Uj mintáju Előirányzat a lábbeli szükségletéről valamint meg-
rendelési lap a magán (extra) ruházati cikkekről már raktárunkon
készen vannak és azok kaphatók.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. az.

A törvényhozó.

Irta: K. Nagy Sándor táblabíró.

A mi gyönyörűségeken szép igazságügyi palotánk (köznéven Curia-épület) homlokzatán a pompás hármás figurák mellett áll a »törvényhozó« hatalmas szobra, egy majdnem teljesen meztelen férfialak, arczán megvesztegethetlen szigorral, kezében bírói pálczát tartva.

Az egész teste duzzad az erőtől s beszédes módon jelképezi, hogy annak, a ki törvényt hoz, törvényt alkot, hatalmasnak, megingatbatlannak és szigorúnak kell lenni s nem szabad megrendülni vész és vihar között. Mert a törvényhozó rakja le az ország fundamentumát és készíti azt az erős várat, melynek sánczai és falai között teljes biztonság vagyon.

Eszembe jutott ez a hatalmas szobor most, midőn megindultak a hullámok mindenfelé az egész országban, hogy felszínre hozzák azokat az alakokat, a kiknek kezébe teszi le a nemzet a törvényhozás nagyszerű munkáját, a kiknek működésétől függ hazánk jövőendő boldogsága.

Engedjék meg, hogy ebből az alkalomból mondjak valamit a törvényhozókról, nem mintha nem tudnák ezeket, hanem csak hogy feljújtsam emlékezetükben.

Mert hiszen ez a hullámozás rendszeren sok fáradságot ró a közrend őreire és fenntartóira.

A törvényhozók nálunk nem mindig ugyanolyan módon jutottak magasztos rendeltetésükhöz, mint a mai időben.

Volt olyan idő, midőn csak a főpapok és főurak, valamint a nemesek vehettek részt a törvényhozásban, még pedig a nemesek személy szerint. Törvények (1495: 26. t. cz. és 1498: I. t. cz.) rendelték el az összes nemességnek fejenkénti megjelenését; későbbben már csak a főpapok és a főurak hivattak meg személyesen a megjelenésre, a köznemesség pedig megyéenként választott és küldött követet, valamint követet küldtek a szabad királyi városok és szabad kerületek is.

Is tudják, hogy hol tartották az országgyűlést?

A »Rákos mezején« majdnem teljesen az Isten szabad ege alatt, ott, a hol azóta egymás után csodás gyorsasággal bujnak elő a virágzó községek a főváros közelében. Csak a mohácsi vész (1526. évi augusztus

29-ike) után vonult be a Rákos teréről az országgyűlés a termekbe.

A ki pedig azt is tudni akarja, hogy mikor volt az első és utolsó országgyűlés a Rákos mezején, annak megmondom, hogy az elsőt 1286-ban, az utolsót 1541-ik évben tartották és pedig ide a főpapoknak, főuraknak és nemeseknek Szent György napján kellett összegyűlni.

A Rákosmező pedig arról a kis folyóról vette nevét, mely Gödöllő felett Szada falu határában egy szőlő-hegy tövében ered és déli irányban Péczelen keresztül folyva, északnyugati irányt vesz s a Budával szemben az Ördögmalomnál a Dunába szakad.

Talán megemlíthetem azt is, hogy a megyék rendszerint 2, a szabad királyi városok a nagyobbak 2, a kisebbek 1 követet küldtek, de volt olyan megye is, a melyik 4 követet küldött.

Az 1848-ik év mint sok mindenben, úgy a törvényhozás tekintetében is gyökeres változtatásokat idézett elő. Ugyanis az 1848: V. t. cz. elrendelte az országgyűlési követeknek a népképviselőlet alapján való választását. Többé tehát nem egyedül a nemesek, hanem a nem nemesek is befolyással bírtak a törvényhozó választására. Azonban másként szorította a törvény bizonyos határok közé a választási jogot s azt műveltségi vagy vagyoni képességhez kötötte, elengedhetlen kivántatóság lévén a magyar honosság, legalább húsz éves kor betöltése és rovatlan előélet. A nőket kizárta a választói jogból.

Ugyanezen törvény szerint 377, Erdélyben külön még az 1848-iki erdélyi II. t. cz. szerint 77 volt a követek száma; míg későbbben a képviselők összes száma 144-ben állapított meg.

Hogy valaki választható legyen, szükséges, hogy maga is választó legyen és betöltötte a huszonnég éves életkort.

Az ország megyei és városai országgyűlési képviselő-választó kerületekre vannak felosztva az 1877: X. tcz. alapján s meg vannak határozva a választókerületek székbelyei is. Nemcsak az egyes megyékben, hanem egyes városokban is van több választókerület.

Ezekben a kerületekben gyűlnek össze a választók a kijelölt időben, hogy szavazatukat arra a jelöltre adják,

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osácsi és királyi udvari szállító, a cs. és kir. kőosz hadsereg, e m. kir. házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olosn eszközölkének. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarországnak legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.

a kit meg akarnak bizni a törvényhozói nagy tiszt-
séggel.

Ha a jelöltek közül a szavazatok általános többségét
(vagyis az összes beadott érvényes szavazatok felénél

vagy város levéltárában helyezi el, a harmadik pél-
dányt a belügyminiszterhez küldi fel.

A megválasztott képviselőnek a választási jegyző-
könyv szolgál megbízólevél gyanánt s ezt az ország-

Harmas fogat. Senyei Károly szoborműve a budapesti igazságügyi palotán.

nagyobb számát) egyik sem nyerte el, azon két jelöltre,
a kik aránylag a legtöbb szavazatot nyertek, újabb
szavazás történik, de nem rögtön, hanem egy későbbi
határidőben.

A választási jegyzőkönyvet három példányban veze-
tik s ezek közül egyet a megválasztott képviselőnek ad
át a választási elnök, a második példányt a megye

gyűlés összeülésekor az igazoló választmánynak kell
bemutatni.

A törvényhozók régebben Székesfehérváron, a Rákos
mezején, Budán, későbbben állandóan Pozsonyban gyűl-
tek össze. Úgy, hogy még az 1848-iki törvényeket is a
pozsonyi országgyűlés alkotta, de az alkotmányosság
helyreállása után az 1867-ik évi törvények bevezetésé-

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágáb-
big, úgy kézpénz, mint részlettíztesre 10 évi
jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műteremnél Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett.
ArJegyzék ingyen!

ben ezt olvassuk, mint kegyelmes királyunknak nyilatkozatát: „Emlékezetül adjuk ezennel mindenkinek, a kit illet, hogy miután Mi kedvelt Magyarországnak és Társországnak hű Főrendeivel és Képviselőivel tanácskozandók ünnepélyes megkoronáztatásunk és egyéb az ország boldogságának előmozdítására célzó intézkedések megállapítása végett 1865. évi Karácsony hó 10-ik napjára szabad királyi Pest városunkba törvény szerint közországgyűlést hirdettünk... stb.

És ezen idő óta s hisszük, hogy örökösen is, az ország méltó fővárosában történik a törvényhozás, még pedig 1896 után abban a gyönyörű épületben, melynek díszes tornyai világraszólóan hirdetik, hogy a büszke magyar nemzet örömmel áldozta a milliókat a törvények iránti tiszteletének dicsőségére!

A megszakított szolgálati idő beszámítása.

Legénységünk nősülési ügye. Polgári államszolgálatba való átlépés.

Írt: Hein György hadnagy-számvivő. (Folytatás.)

Hol és mikép kell előadni a megszakított szolgálati idő leszámítására vonatkozó kérelmet?

A m. kir. közigazgatási bíróság az 1898. évi 121. számú elvi jelentőségű határozatában kimondotta, hogy a megszakított, vagy bármely más szolgálati idő beszámítása iránt teendő lépések csupán a nyugdíjazási igény beállta alkalmával tehetők meg.

Legcélszerűbb tehát, ha az érdekeltek ezen kérelmüket a felülvizsgálat alkalmával a felülvizsgáló bizottságnak adják elő, a mely annak a felülvizsgálati táblázatban kifejezést ad, e mellett a felülvizsgálat *„után”* legfelsőbb helyre — miután tényleges szolgálatban már nem áll — *„közvetlenül”* egy rövid, tárgyilagos kérvényt nyújt be, a melyben kérelmét annak felemlítése mellett, hogy nyugdíjazási ügye már folyamatban van — megismétli.

Figyelemmel azonban arra, hogy csak nagyon kevesen tudnak egy felségfolyamodványt megírni s így kénytelenek idegenek segítségét igénybe venni, alább egy folyamodványmintát adok közre, a melynek segítségével egy felségkérvény összeállítása nem fog nehézségekre ütközni.

A felségkérvény mindenkor fehér minisiteri papírra irandó, melynek minden ive egy db. egykoronás bélyeggel ellátandó. Mellékletek feleslegesek. A megszólítás az iv egész szélességében, a szöveg azonban csak az iv jobb hasábjára irandó.

A szöveg körülbelül a következő:

(8 cm az iv felső szélétől.)

Császári és Apostoli Királyi Felség!

Legkegyelmesebb Úr!

A legmélyebb alázattal alulírott azon hódolatteljes kérelemmel bátorlódok

Fel séged

legmagasabb trónja elé járulni, hogy megszakított csapatbeli szolgálati időmet Legfelsőbb kegyelemből be-

számítani s ez alapon nyugdíjamat évi — koronáról évi — koronára felemelni méltóztatnék.

Ezen legalázatosabb kérelmem támogatásánál jeleníteni bátorlódok, hogy a császári és királyi — számú ezredben (a magyar királyi — sz. honvédezredben) — évet — hó és — napot, a magyar királyi csendőrségnél — évet — hó és — napot, összesen tehát — évet — hó és — napot szolgáltam és a — évi — hó — -én megtartott felülvizsgálat alkalmával mint szolgálatképtelen, az állandó nyugállományba belyezendőnek osztályoztattam.

(Itt következik a szolgálati idő megszakításának oka.)

Pld. 1. Bár még tényleges csapatbeli szolgálati időm alatt jelentkeztem a csendőrségbe való felvételre, ottani ténylegesitésem azonban előttem ismeretlen okokból szabadságoltatásom után közvetlenül nem történt meg s így a szolgálati időmben mutatkozó — napi megszakítás önhibámon kívül állott be.

2. Az — évi — hó — -én járőr szolgálatban állván, portyázás alkalmával X. Y. helyen a sötét éjszakában (sikos talajon stb. stb.) oly szerencsétlenül estem el, hogy oly nagy foku (pld. inrándulást) szenvedtem, a melyből tökéletesen ma sem gyógyulva fel, tisztán kevés nyugdíjamra vagyok utalva, a mely (ha van: — tagu családom fenntartására vajmi kevés) megélhetésemre alig elegendő s így a legnagyobb nélkülözéseknek nézek eléje.

3. Mint polgárilag is teljesen keresetképtelen egyén tisztán csekély nyugdíjamra vagyok utalva, a melynek Legfelsőbb kegyelemtől való felemelése nagyban hozzájárulna amúgy is szomorú anyagi helyzetem javulásához.

4. Egész szolgálati időm alatt minden erőmet és tudásomat csak a Legfelsőbb szolgálatnak szenteltem s most életem alkonyán kénytelen vagyok nélkülözni azt a számottevő összeget, a melytől megszakított szolgálati időm be nem számítása következtében elestem.

A hódolatteljesen jelentettek alapján a legmélyebb alázattal bátorlódok

Fel ségedet

ujjólak kérni, hogy kérelmemet Legfelsőbb kegyelmére méltatni kegyeskedjék.

Császári és Apostoli Királyi

Fel ségednek

Kelt

legalázatosabb alárendeltje:

Megjegyzés:

Az egyenes vonal az írott hasáb közepén körülbelül 4 cm-re a papír alsó szélétől húzandó, hogy az aláírás alul essék. Az írott hasábok legalsó és kezdő sorai 3—5 cm-re esnek a papír alsó, illetve felső szélétől.

N. N.

felülvizsgáló (teljes rondfokozat).

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítva.

A felségkérvény küzete következőképen hangzik:

(16 cm az iv felső szélétől.)

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége

I. Ferencz József

Ausztriai császár, Csehország királya stb. stb. stb. és
Magyarország apostoli Királyához

Legalázatosabb kérelme:

N. N. (rendfokozat)

lakik: —

(8 cm az iv alsó szélétől.)

megszakított szolgálati idejének beszámítása tárgyában.

A felségkérvény borítékára vezetendő czim:

Ő császári és apostoli királyi

Felsége

katonai irodájának

42 1/2 cm. magasság.

Ajánlott.

19 cm. szélesség.

A felségkérvény portmentes, csak az ajánlati díj fizetendő. (25 fill.)

A kérvény maga Ő felségétől a honvédelmi ministeriumnak adatik le, a mely az abban foglaltak valódiságát az állomány illetékes csendörkerületi parancsnokság által szigorúan megvizsgálhatja s vélelmes jelentést követel be.

Ha kérvényező a Legfelsőbb kegyelmi tényre érdeme, akkor a bonvédelmi miniszter a bel- és pénzügy-ministeriumok hozzájárulása és a ministertanács felhatalmazása alapján Ő felségéhez kedvező értelemben előterjesztést tesz, a melynek Ő felsége — rendes körülmények között — helyt is ad a megengedi, hogy kérvényező nyugdíja oly összegben szabassék ki, mintha szolgálati idejében megszakítás nem lett volna.

Amint láthatják, sok kézen megy keresztül egy ilyen ügy, de az érdekelteket talán megnyugtathatja az a tény, hogy az intéző körök nemeskeblűsége folytán még egyetlen egy ilyen kedvezményes elbánsára érdemes csendör sem lett kérelmével elutasítva.

A megszakított szolgálati időnek beszámítását illetőleg különben a m. kir. közigazgatási bíróság 1906. évből 1752. sz. a. a következő nagy horderejű határozatot hozta:

„A tényleges katonai szolgálatból a polgári államszolgálatba közvetlenül átlépett egyéneknek a nyugdíjazás alkalmával a katonai szolgálat akkép számítható be, miként az a katonai egyének ellátásáról szóló

1875. évi LL. t. cz. értelmében számbaveendő, — ha csak ezt az 1885. évi XI. t. cz. valamely rendelkezése ki nem zárja, miből következik, hogy a tényleges katonai szolgálatból a polgári államszolgálatba közvetlenül átlépett egyének nyugdíjazásánál a szabadságon töltött idő be nem számítható ugyan, — de megszakításnak sem tekinthető.

A besorozásto la bevonulásig eltöltött idő be nem számítható.

Mi következik most már az idézett határozatból?

Hosszu és komplikált magyarázat helyett példákkal fogom ezen határozat tartalmát megvilágítani.

1. Kis Imre a közös hadseregben eltöltött 2 évi és 10 havi tényleges szolgálati idő után szabadságot tart. Őt hónapon át otthon van s folytatja polgári foglalkozását, a mikor is a csendőrséghez lép át.

Ugyebár ez esetben közvetlenül átlépésről nem lehet szó, hiszen Kis katonai és csendőrségi szolgálatát 5 hónappal megszakította, így tehát az idézett közigazgatási bírósági határozat ez esetre nem terjed ki.

2. Halas János a hadsereghez bevonult 1895 október 1-én, a hol 1897 október 30-ig 2 évet és 1 hónapot ténylegesen szolgált, a mikor is — mondjuk kedvező létszámviszonyok következtében — szabadságot tart, Őt hónap mulva, vagyis, 1898. évi április hó 1-vel ténylegességi szolgálati kötelezettségének folytatása végett újból behivatott.

Jelentkezett a csendőrséghez való felvételre, felvették, miért is — tegyük fel — július hó 21-ével újból szabadságot tart, de már a következő nappal, vagyis 1898 augusztus 1-vel a csendőrségnél élelmezésbe és állományba vétetett.

Ez esetben tehát Halas a hadsereg tényleges állományából közvetlenül lépett át a csendőrséghez, s így nemcsak az átlépést közvetlenül megelőző 4 havi, hanem három havi szabadsága előtt leszolgált 2 évi és 1 havi csapatbeli szolgálati ideje is, összesen tehát 2 évi és 5 havi csapatbeli szolgálata, a csendőrségnél esetleg bekövetkező nyugdíjazása vagy végkielégítése alkalmával csendőrségi szolgálati idejéhez, minden további eljárás mellőzéseivel hozzászámíthatatik, vagyis az ellátás összegének megállapításánál összes ténylegességi csapatideje figyelembe vétetik.

3. Magyar Gábor a honvédségnél 1891 október hó 1-től 1893. évi szeptember hó 15-ig 1 év 11 hó és 15 napi tényleges szolgálat után szabadságot tartván, polgári életében bognár mesterségét folytatta.

1895 és 1897-ben 35—35 napi fegyvergyakorlatot teljesített.

1898. évi január hó 1-vel mint önként tovább szolgáló altiszt a honvédségnél ténylegesítette magát és 1899-ben a csendőrséghez jelentkezett, hova 1899. évi május hó 1-én közvetlenül a honvédség tényleges állományából bevonult.

A csendőrségnél megszakítás nélkül szolgált 12 évet a mikor is nyugállományba helyeztetett.

Nyugdíja megállapításánál tehát nemcsak a 12 évi csendőrségi szolgálata, hanem, a honvédségnél, bár megszakításokkal eltöltött 1 év 11 hó és 15 napi, 2 fegyvergyakorlata 2 hó 10 napi és legutóbbi szolgálati ideje 1 év 4 hó, összesen tehát 3 évi 5 havi 25 napi szolgálati ideje is beszámíthatatik és így nyugdíjellenőre 15 éven felüli szolgálati idő után állapított meg.

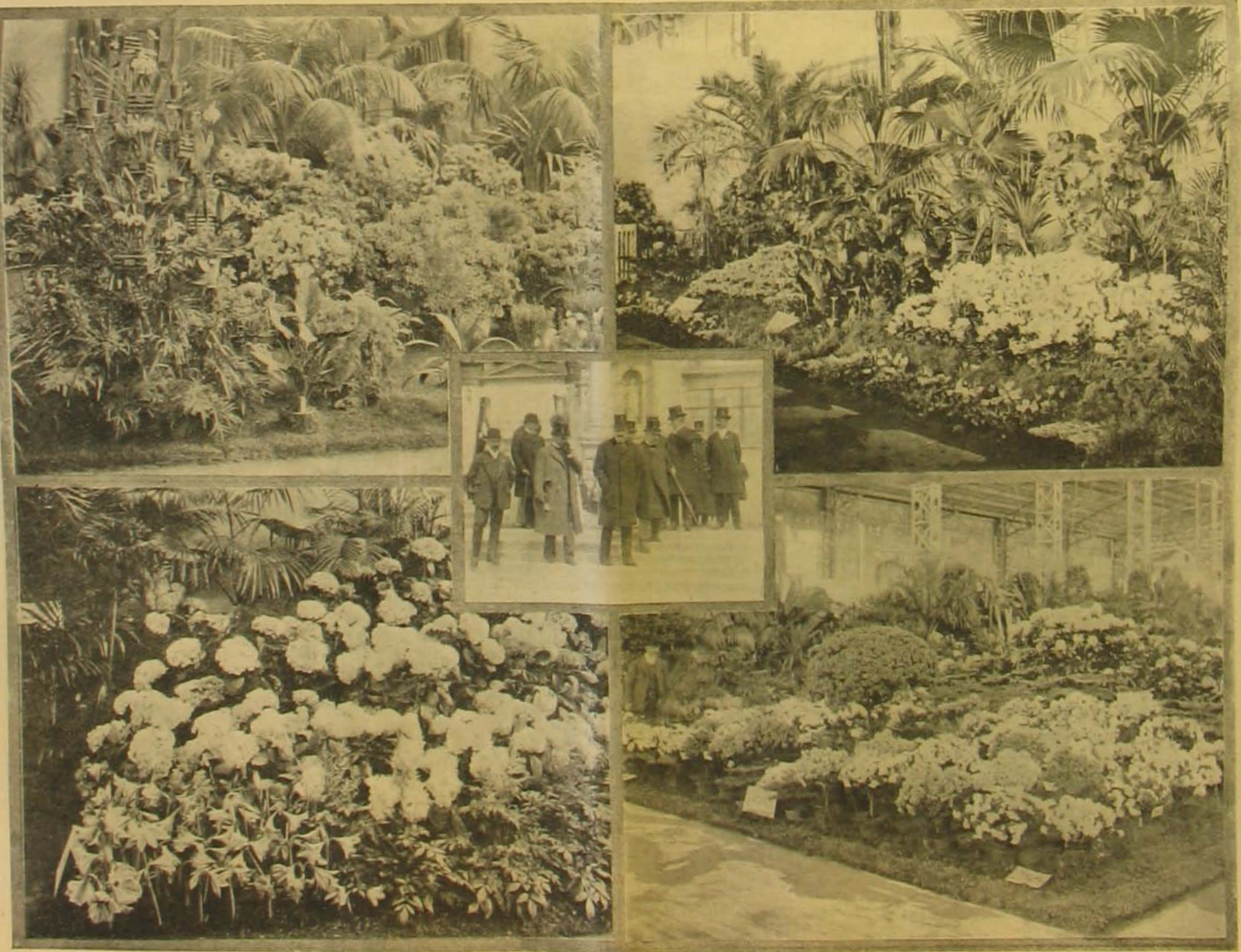
(Folyt. köv.)

A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!
Mindössze 40 fill. értelem, gramofon vagy bármely más zenekészletet akar vásárolni, német közzétételű kézikönyv beszerzési: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—8 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 120 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerinti. Az órákhoz 10 évi jótállás, feltétlen tisztességes hisztó jótállás. — 1 gramofon titánból készült, 20 darabban (10 nagy dupla lemezzel, 100 töltel), portmentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen hálózok jótét, mint az évi béreltjegyem van.
Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórás és műtővő
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

A Kertészeti Egyesület Nemzetközi kiállítása a városligeti iparcsarnokban. — Felül balról a királyi várkertészet, jobbról a kassai javítóintézet, alul balról herceg Esterházy Miklós kismartoni kertészete, jobbról szászországi kiállítók. Középen gróf Serényi földművelési miniszter a kiállítás megtekintésére indul.

A margitszigeti kertészet kiállítása.

Magyar polargonia gyűjtemény.

A Kertészeti Egyesület nemzetközi kiállítása a városligeti Ipaesarnokban.

bató, mint egy bámulatos kép vagy egy jól sikerült szobor. Mert a mit a hazai és külföldi kertészeti kiállítás itt felmutatott, az a dísz- és konyhanövény tenyésztésnek, a különféle kísérletezésnek, és keresztezésnek, a természet segítségével előállított oly kiváló productuma; az ekként elért kertészeti eredmények oly bámulatos összeállításával s a szellemi és fizikai erő együttműködésének oly tagadhatatlanul művészi alkotása, hogy — mindezeket tekintve — a kertészet semmi-lyen sem bagybató mögötte másféle művészetnek. Valóságos édenkertté varázsolta az a kiállítás az Iparcsarnokot, úgy, hogy szinte ki se kívánczik belőle a ember, annyira lebilincseli a különféle virágok és különböző-különb fajú és nemű dísznövények lépten-nyomon és szebbnél-szebben változó csoportozata. Be volt itt mutatva a dísz-, kereskedelmi-, táj-, gyümölcs- és konyhakertészet és virágkötészet, sőt eme különféle kertészet remekei nemcsak bemutatva voltak itt, hanem ismertette volt a gyakorlatban elért kiváló eredmény iródluma, ipari értékesítése és szakzerű oktatási módja is. S hogy ez a kiállítás teljesen megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak, mutatja az, hogy királyunk ő Felsége is megtekintette és legmagasabb megalégedését nyilvánította a látottak felett, valamint a zsűri ítéletének eredménye, a mely szerint számos hazai és külföldi, magán- és állami kertészet lett arany, ezüst érmekkel, elismerő díszoklevelekkel és pénzbeli tiszteletdíjakkal kitüntetve. A képek, melyeket jelen számunkban bemutatunk, eme kiállítás egyes részeiről valók.

HIREK.

Egy járőr megtámadtatása. A közeledő képviselőválasztások érdekében kifejtett agitációk által egyes választókerületben a választók egy része úgyiszólván fanatizáltatott, a minek következményeként a törvényes rendelkezésekkel szembeelyezkedve, a személy- és vagyonsbiztonságot veszélyeztetik, megfélekedve arról, hogy ugyanakkor saját szabadságukat, sőt életüket, avagy testi épységüket tesszik kockára, a minek aztán természetes folyománya az, hogy a keserű kiábrándulás nem ritkán emberleletek árán következik be, a mint azt az alábbi eset is igazolja. A temesmegyei Markovecz községben, május 8-án délután két óraker, a báró Stojanovics képviselőjelölt és kíséretének fedezésére kirendelt Galambosi Gábor cz. őrsvezető és Domokos József csendőrből állott varadiai őrsbeli járőrt egy 80—100 főnyi tömeg botokkal, karókkal és fejszékkel megtámadta, majd Nikolajevics Vaszilie, markoveczy lakos, a tömegből kiválva, Domokos csendőrt hátulról átnyalábolta és többek segítségével térdre nyomta, Galambosi cz. őrsvezető erre járőrtársa támadói közül Galambosi Vaszilie ellen egy szuronydőfést intézett. Ennek megtörténte után a tömeg az őrsvezetőre vetette magát s csupán négy ember támadta tovább is Domokos csendőrt, ki ekkor támadóra egy lövést tett, a lövés hatását nem tevesztve, a támadókat szétrebentette. Eközben a tömeg Galambosi őrsvezetőt az utca másik oldalára vonaszolta, s ott egy ház falához szoritva, folytonos bántalmazások között, a mi ellen kardjával védekezett, ismételt támadások után feltérdre teperte. Domokos csendőr e változások pillanatban, az általa előbb tett lövés következtében támadóitól megszabadulva, járőrtársa segélyőre

sietett, de attól mintegy tíz lépésnyire, többek által, újból megtámadtatván, támadói ellen ismét löfegyvertől használta, mire a tömeg úgy az ő, valamint a már valószínűságonak mondható helyzetbe jutott járőrtársa további támadásával felhagyva, futásban keresett menedéket. Domokos csendőr fegyverhasználatát Ruzseu Pál és Nikolajevics Vikentie halálát idézte elő, két eg őnt pedig megsebesített, de kétségen kívül megmentette az agyonveretés veszélyének már-már kitett járőrtársa életét és leletét esküjéhez híven, megvédte a fegyver becsületét is. A járőr tagjai közül Galambosi cz. őrsvezető szenvedett több ütéstől eredő könnyű sérülést, kinek fegyverzetete is megrongáltatott, ruházata pedig mindkettőjüknek megtépetett. A vizsgálatot, a nyolcz főre erősített járőr közreműködésével, a fehértemplomi ügyészség kiküldöttje vezeti.

Egy őrsvezető titokzatos halála. Pál Lajos őrsvezető, Trencsénmegye nemeoi őrsparancsnok, az őrs állomásról, május 10-én, teljes felszereléssel eltávoztván, 12-én délelőtt Felsőszucs temetőjében, a hullaházban felakasztva, holtan találtatott. Miután az elhalt őrsvezető semminemű intézkedése nem bizonyít az öngyilkosság mellett, a bevezetett vizsgálat lesz hivatva felderíteni, hogy öngyilkosság-avagy büntény esete forog-e fenn.

Megszürt csendőr cz. őrsvezető. A bácsbodrogmegyei Mélykuton, május 11-én este 1/2 9 óraker Hubert Miklós cz. őrsvezető és Grendorf Gyula csendőrből állott, mélykuti őrsbeli járőr Racsmán János ottani lakost, általa az est folyamán elkövetett testi sértésekért őrizetbe akarta venni. Racsmán, miközben a községi rendőr annak személyazonosságát igazolta, egy nála elrejtve volt konybakéssel Hubert cz. őrsvezetőt jobb felkarján megszúrva, súlyosan megsebesítette, majd Grendorf csendőrnök fordulva azt akarta megszurni, azonban ez őt megelőzve, szuronnyal kétszer hasba szúrta. Racsmán életveszélyes sérülésével a szabadkai kórházba szállítottatott, Hubert cz. őrsvezető pedig házi ápolásba vétetett.

Meghíusult lefegyverezési szándék. A kolozsmegyei Caucsa községhezánál Imecs Albert és Halabori Zsigmond cs. cz. őrsvezetők és Bajzáth Dániel próbacsendőrből állott caucsa őrsbeli járőrt, május 8-án este kilencz óraker, Brudáska Togyerika és több társa, caucsa lakosok, lefegyverezési szándékkal, dorongokkal felfegyverkezve megtámadták. Járőr a támadók ellen lö- és kardfegyvert használt s azok közül hármat súlyosan, kettőt pedig könnyen megsebesített s valamennyiüket elfogta.

Megtámadott cz. őrsvezető. Harangi cz. őrsvezetőt, május 8-án este kilencz óraker, az abaujmegeyi Szin községben, séta közben az utcán többen megtámadták. A támadást Harangi cz. őrsvezető karddal verte vissza, miközben Bódi Tamást súlyosan, Kapci Pált, Lázár Józsefet és Deák Ferenczet pedig könnyen megsebesítette, mely alkalommal Harangi cz. őrsvezető is könnyű sérülést szenvedett.

A nyugdíjpótló intézet javára a következő adományok folytak be: Erdőfalvai őrs 3 K 50 fill., a honv. min. 16. osztálya 4 korona, a topánfalvni szakasz 110 K a nagytopoloveczy őrs 3 K; a székesfehérvári altisztek bülbizottsága 150 K. Ezen adományokkal a takarékpénztárilag kezelt alap 884 K 51 fillérra gyarapodott.

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

KÜLÖNFÉLÉK.

Dohányzó államférfiak. A most szereplő francia államférfiak majdnem kivétel nélkül erősen dohányoznak. Fallières elnök többnyire pipázik, nem művészi kivitelű tajtékpipából, mint az elegáns Faure tette, hanem egyszerű, de illatos cserecszernyepipából. Dubost, a szenatus elnöke mindig erős havanát szí. Brisson kamaraelnök az egyedüli, a ki csak ritkán dohányzik, Briand miniszterelnök szájában mindig szivar van. Emiatt mindig nagyszámu szivart kénytelen magával hordani. Elődje, Clémenceau csak akkor dohányozott, ha dűbbe jött. S miután tudvalevően a temperamentumos Clémenceau naponta gyakran jön dűbbe, a legerősebb dohányzók egyikének kell tartani. Pelletan volt tengerészeti miniszter állandóan szívja agyagpipáját, melyet még akkor is magával hord, ha ünnepies alkalmakkor frakkban jelenik meg. Páris híres rendőrfőnöke, Lepine olcsóbb minőségű szivarkákat fogyaszt, mindegyikhez külön szópokát használ. Rendszerint százával veszi az öt centimeba kerülő gipszszópokákat. Valahányszor végigszija szivarkáját, kettőtöri a szópokát és eldobja.

Növényevők és húsevők. Egy francia ujság érdekesen bizonyítgatja, hogy a növényevők mennyivel erősebbek és kitartóbbak, mint a húsevők. Húsz mérkőzést rendeztek a növényevő és húsevő atléták között és tizenhét versenyben a növényevők győztek. Tizenöt húsevő ember között csak két ember birta negyedórán át karját kinyújtva tartani, míg a növényevők közül mind a tizenöt játésva megtette ezt. De tovább megy a lap lelkes növényevő cikkírója. Azt mondja, hogy az állatok közt is csak a növényevőkben van erő és kitartás. Az ökör 75 kiló terhet elbir vinni 25 kilométerre, a zebra 100 kiló terhet 100 kilométerre, az öszvér 150 kilót 250 kilométerre, a teve 200 kilót 10 kilométer óránkénti gyorsasággal 100 kilométerre.

Szerkesztői üzenetek.

K. S. Kisérelje meg a megfolyamodást, nem hiszszük azonban, hogy kedvező értelemben intéztetnék el, mert Ön a védtörvény értelmében tovább szolgáló altisztnek tekintetik s így öccsére irt kedvezményről esett.

M. J. Szolgálati ügy, melynek elbírálása a szárnyparancsnoksághoz tartozik; ha jogsérelmet lát, annak orvoslását onnan kérje.

B. J. Abádszalók. Czikke bizottsági ítélet szerint, nem üti meg a közölhetés mértékét.

M. J. 6rm. 1. Azt a posztót közvetlenül a gyárban megrendelni nem lehet, mert abból csak annyit készítenek, a mennyi megvan rendelve. 2. Czégeket elvből nem ajánlunk. Nézze meg a napilapok hirdetési rovatait, azután válasszon tetszése szerint. 3-4. Szolgálati ügyek. 5. Szesztea italoknak a laktanyában való tartása meg van tiltva.

700. Szolgálati ügyek. Öntől majdnem minden héten kapunk egy terjedelmes levelet, a melyben állandóan szolgálati ügyeket érintő kérdésekre kér felvilágosítást s állandóan megkapja egy és ugyanazt a választ. Még nem elégette meg? Mi igen.

600. „Örsvezető úr!”

Abasár. Kitzűzheti; nem középület, mert magánlakás.

19.799. 1. Nem, hanem közölje az adatokat — a bosugó nevének említése nélkül — a területre nézve illetékes öreparancsnoksággal. A késedelem ez esetben veszélylyel már nem jár. — 2. Kényes ügy; de azért nem kell kétségbe esni, hanem lankadatlan buzgalommal és ernyedetlen szorgalommal kiérdemelni minden rangu és rendű előljárójának elismerését, hogy így, mint testületünk érdemes tagja megazerezzze magának azt az alapot, a mely nélkül ilyen — kizárólag előljárói jóindulatától függő — kegyet kérni nem lehet.

Sz. VI. Az érdekes cikket megkaptuk. Mihelyt alkalom adódik, közölni fogjuk.

M. K. járásörmester. Beküldött tényvázlata semmiféle olyan adatot nem tartalmaz, a mi az ügyben eljáró járőr leleménységére mutatna és a nyomozás érdekességét és tanulságos voltát feltüntetné; sőt a rövid ideig tartó nyomozás, a terheltek és bűnrészesek töredelmes beismerése éppen arra engednek következtetni, hogy az egész eset nem is volt különösen titokzatos és nyomozása sem volt valami bonyodalmas. Emé okoknál fogva tanulságos és érdekes nyomozásnak tekinthető sem lévén — nem is közöljük.

Végvár. Kérelmének helyt adva. közöljük, hogy lapunk f. évi 19. számában hason jelige alatt adott válaszukra vonatkozó kérdést nem a végvári örs legénysége intézte hozzánk.

S. S. Az arától megköveteltetik, hogy szeplőtelen előéletű, takarékos stb. legyen. A magyar nyelv nem tudása házassági akadályt nem képez.

MEGELŐZÖTT!
MOSKOVITS
ANATOMIAI
CZIPÖGYÁR R.T.
NAGYVÁRAD BUDAPEST
RÁKÓCZI ÚT 6.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződő szállítói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsörendü chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban szállítását

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

AZ ERŐSITETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Ezekre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálam kapható.

Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétel küldve

Szente Lajos gyógyszer.

Budapest, Damjanich-utca 2.

Csusz, köszvény, reuma
ideges fejfájás, hűlés,
idegbaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kítűnő hatásának bi-
zonyult szer

Óvakodjunk silány utáztatoktól.

HIVATALOS RÉSZ.

Szakaszok áthelyezése.

A m. kir. IV. sz. csendőrkörület ungvári 2. szakasza, 1910 május 2-án Nagybereznára, a m. kir. V. sz. csendőrkörület nyitrai 2. szakasza, 1910 április 1-én Mivára helyezették át.

Járásúthelyezés.

A m. kir. VII. sz. csendőrkörület csikszederői szűnyának zsoldnyapatalki járása, 1910 május 1-én Gyergyó-bókásra helyezették át.

Örjáthelyezés.

A m. kir. VI. sz. csendőrkörület székeshelyvári szűnyának néskuti őrső, 1910 május 1-én Etyekre helyezették át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyezettek:

1910. évi május hó 1-ével:

Kálmán János I. sz. csendőrkörületbeli főhadnagy, kolozsvári szakaszparancsnok és

Витенья Árpád, ugyanazon csendőrkörületbeli hadnagy, a déni 2. szakasz parancsnoka: kölcsönösen.

Oldratilag megdlesértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrhöz fellejgyalója által:

Horváth Ferencz I. VI. sz. csendőrkörületbeli járásörmester, egy nagyobb szabású ékzerlopás ázőkésben levő tettesének, több napi nyomozás után történt elfogása és a lopott ékzerek legnagyobb részének kézrekerítéséért.

Staudt Antal, VI. sz. csendőrkörületbeli ez. őrmester, egy nagyobb szabású ékzerlopás tettesének kinyomozása és a lopott ékzerek nagy részének kézrekerítése körül tanúsított ügybuzgó és sikeres közreműködéséért.

Berényi Dénes, VI. sz. csendőrkörületbeli járásörmester, egy több vármegye területén garázdálkodott bűnözőketek tagjainak, 78 napon át, nagy körültekintéssel vezetett, sürgető nyomozás után történt elfogása és nagy mennyiségű bűnjel biztosításáért.

Kovács János I., VI. sz. csendőrkörületbeli járásörmester egy nagyobb szabású és több vármegye közhiztonágát veszélyeztető bűnözőketek tagjainak kinyomozása, elfogása és a bűnjelek biztosítása körül, 21 napon át kifejtett igen eredményes közreműködéséért.

Csalák Ferencz, VI. sz. csendőrkörületbeli ez. őrmester, egy nagyobb szabású és több vármegye közhiztonágát veszélyeztető bűnözőketek tagjainak kinyomozása, elfogása és a bűnjelek biztosítása körül, 72 napon át kifejtett igen eredményes közreműködés, valamint egy tűzvész alkalmával, a vagymentés körül tanúsított hátr magulartásáért.

A m. kir. II. sz. csendőrkörületi parancsnokág által:

Kunh Zsigmond, Varga Pál és Puscs György ez. őrmesterek, Baróthi János őrsvezető, Tamás József és Fekes Mihály ez. őrsvezető II.-od altisztok, egy rablási eset tettesének kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Kustos Imre ez. őrmester, egy 56 tagból álló tolvajzöveteket tagjainak buzamosabb időn át nagy körültekintéssel és ügyességgel vezetett nyomozás során eszközölt kiderítéséért.

Kucsera Ferencz ez. őrsvezető II.-od altiszt, Szűcs István és Tök Pál ez. ez. őrsvezetők és Jakab Ferencz csendőr, egy rablógyilkossági eset tettesének kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Ozavár Kálmán ez. őrsvezető II.-od altiszt egy betöréssel lopás tettesének kiváló ügyességgel és nagy körültekintéssel vezetett nyomozás során eszközölt kiderítéséért.

Nyilvánosan megdlesértettek:

a m. kir. II. sz. csendőrkörületi parancsnokág által:

Szabolcs János, Kükker Adolf, Ábruhám József, Pozstó György ez. ez. őrsvezetők, Morár Demeter, Pábián Ferencz, Tóth Lajos, Lepny Ferencz, Buslai András, Mész. Vinczani János és Biácsi Bálint Hándor csendőrök, egy rablási eset tettesének kiderítése körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Szűcs Lajos csendőr, egy betöréssel lopás tettesének kinyomozása körül kifejtett eredményes közreműködéséért.

Érdékléptettek:

A m. kir. II. számú csendőrkörület állományában:

1910. évi május hó 1-ével:

Baróthi János, Majláth István, Husz István, Sakuba János, Muzsenski Hándor, Pock György, Balogh Hándor, Papp Titusz, Ligeti Alajos, Horváth Ferencz I., Szlámi Domokos, Kovács János I., Heselbach Antal, Hezsd Hándor, Varga Ferencz, Varga József II. és Horváth József I. őrsvezetők, *ezimzetem őrmestereké*

Bán Péter, Lovasi Antal, Kucsera János, Pásztor József, Nagy Benjamine, Jozst János és Manhuller János ez. őrsvezetők, *őrsvezetőké*

Villamos és gőzre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerész harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, legyezős hegedő, gordonka, zsinhalom és egyéb zongorát nem olaszt, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Kiválóan, 68** külön költségvetés díjával. Kivétel a világ minden részére ugyan és kénytelen. Az összes hangszerek javítása szakaszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után
A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi május hó 1-ével:

Kovács János, Molnár István, Dzsinity Antal, Szabados Gyula, Simon István és Szilágyi István csendőrök, továbbá

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
ugyanazon nappal:

Benedek Albert, Lukács Miklós, Fábrián Sámuel, Szigyártó Lajos, Mész György, Páizs István, Kovács Sándor, Fazekas András, Néveld Viktor, Kondráth Lajos Albert, Nagy Zsigmond, Kapros Norbert, Kegyes Gábor, Rusz János, Négyesi Gyula, Cséző Márton, Demeter Lajos, Ábrahám Áron, Bányai József és Kós Tivadar csendőrök, csendőr vezetéses őrsvezető.

Törzsermesteri vizsgát tettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

1910 április 25-én:

Fosztó Gyula ez. őrmester és Csörgő Imre őrsvezető a törzsermesteri vizsgát jó eredménnyel letették.

Altiszti vizsgát letették:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

1910 április 26-án:

Gersch József, Kocsis Lázár, Kocsis Sándor, Szakács József, Nagy József I., Olasz István, Szántó János, Barát Lajos, Kasza János, Simon Péter, Boldizsár Mihály Modvo József, Szabó Imre, Kiss István I., Bölöni József, Darányi Péter, Kőrösi János, Mészáros Mihály I., Páláth György, Csizsér Gyula, Blága Péter I., Szűcs Mihály, Szellák István, Bartha Albert, Jandó István, Eko István, Nyiri Imre, Stróbl György, Orosz László, Csoszor József, Cloós Keresztély, Francz Mihály, Balása György, K. Szabó István, Budou János, Pásztor Mihály Dénes György, Atyánuszi Mihály, Pópity Ferencz, Lázár Sándor, Bota Bálint, Posztós György, Szabó Zsigmond, Dohai Ferencz, Polovits János, Bagi Ferencz, Pöll Károly, Görög János, Király András, Györfi György és Vlasztity Orosztin altiszti iskolai hallgatók, továbbá

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

1910 április 29-én:

Szántó Armin, Teller József, Tantos János, Szemes József, Szabó József, Viazló Imre, Vogronics Boldizsár, Szanuti József II., Váradi Lajos, Berényi György I., Németi József, Varga János, Kurdos István I., Gocmán Gyula, Tóth Mihály II., Szép Lajos, Egyed János, Hiri József, Zeiga Ferencz, Erdődi János, Kohor István, Jer-

zsek Sándor, Kovács Imre és Lang Péter altiszti iskolai hallgatók az altiszti vizsgát letették, s a letett vizsga eredményéhez képest a vizsga napjával valamennyien előléptettek.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályú katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Harsányi Gergely járásörmester, 1910 február 10-én, Kovács József I. járásörmester, 1910 február 13-án, Marton Gyula járásörmester, 1910 május 11-én.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Csokme Károly törzsermester, 1910 április 30-án.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel elláttattak.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Csalók Ferencz ez. őrmester, 1910 január 11-én, Bognár Pál ez. őrsvezető, 1910 január 15-én, Skrilocz János csendőr ez. őrsvezető, 1910 január 19-én, Egyházi József őrsvezető, 1910 január 20-án, Gussi Imre ez. őrsvezető, 1910 január 23-án, Gábel Gyula őrsvezető, 1910 január 28-án, Juhász János ez. őrsvezető, 1910 január 29-én, Sipőcz Ferencz ez. őrsvezető, 1910 február 4-én, Cséke Ferencz őrsvezető, 1910 február 10-én, Berkes István ez. őrsvezető, 1910 február 26-án, Kiss József II. őrmester, 1910 március 25-én, Tiholy István őrsvezető, 1910 április 6-án, Stimagi János ez. őrsvezető, 1910 április 9-én, Budai István őrsvezető, 1910 április 21-én és Szabó Lajos I. ez. őrsvezető, 1910 május 21-én.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Kovács Károly ez. őrmester és Pongrácz Áron ez. őrsvezető, 1910, április 30-án.

Járásvezetői jelvényekkel elláttattak:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Györi András, Bárdosi Szilárd, Jánosi Sándor, Koréh Ferencz, Márton Ernő, Zoltán Lőrincz, Katona Dénes, Szolga József, Komáromi János, Varga Márton, Kormos Ferencz, és Sályom József csendőrök, továbbá

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Tóth Gergely, Bencsics István, Töltsi István, Vigh Imre, Imre András, Varga János I., Szalai Antal, Csomitsky József, Németh Mihály II., Nagy József II., Tóth György III., Proity György, Somogyi József, Huszonita József, Göncz János, Fudgyas János, Gere István, Bevella Sándor, Lencsés József, Bicsák István, Bertalan János, Gyöppös István, Jovánoszai Sándor, Parkas János IV.,

 INGYEN
GRAMOFON

lemezvásárlás alkalmán! Mindazoknak, kik nálunk dupla vagy egyszerű gyártmányú lemezeket vásárolnak a 4 korona, szokatlanul **ingyen** adunk az említett 5-féle nagyságban. **Ne vegyünk részletfizetésre** öt-határozta áron, mikor készpénzzel szokás esetében vásárolhatunk. Mi egy állandó lemezvásárló közönséget toborozunk és az így a gép árát idővel a lemez utánszállásával hozzuk be. Ez magyarázza meg azokat a nagy árakat, amik a lemezeknél látnak. **Ingyen küldünk azonnal** 10 db lemeztől a 4 K egy 80 K-ás gépet, 15 db lemez vételénél a 4 K egy 130 K-ás gépet, 20 db lemeztől a 4 K egy 100 K-ás gépet. A lemezek csoportosítása a legújabb gondolat. Székhely: **Szent László Intézet** Budapest, 90. Vercs Pál-utca. 10.

Farkas Pál, Lakics Ferencz, Geredár József, Kerezsturi Kálmán, Bazsika Lajos, Neumann Károly Pál, Takács János II., Csizmazia Antal, Pálfi György, Horváth Sándor II., Márton Lajos, Füredi Pál, Kumanovics István, Dalla István, Francia József, Laki József, Vida Lajos I., Hegedüs János, Tóth Máon, Györkös József, Kerya István, Pethő Lajos, Fehér Pál, Horváth József IX., Csóka János, Márton Ferencz, Antal Lajos, Párizs Miklós, Varga János II., Szétag János, Döbörhegyi István és Szabó János III. csendőrök.

Névváltoztatások:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Staub Ármin ez. őrmester, a m. kir. belügyminiszter annak 1910 márczius 24-én 29171 VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknevét „Szántó-ra” változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Pelle Pál ez. őrsvezető, Plechy Jolán Francziskával, 1910 május 2-án, Szegeden.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kiss Gyula ez. őrmester, Kresz Rózával, 1910 április 12-én, Főherceglakon.

Bolevác János ez. őrmester, Garzó Máriaival 1910 május 1-én, Szepetken.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Féder Henrik ez. őrsvezető, Féder Rózával, 1910 márczius 22-én, Alsóporumbákon.

Sipos József ez. őrsvezető, Reck Irmával, 1910 márczius 28-án, Királybányatopliczán.

Fábián Sámuel csendőr, Nagy Vilmával, 1910 márczius 12-én, Hooszufaluban.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Héman János őrsvezető, Dede Zeuzsannával, 1910 április 4-én, Kabán.

Nagy Sándor őrsvezető, Varga Margittal, 1910 április 7-én, Rézbányán.

Horváth Andás ez. őrmester, Bindász Erzsébettel, 1910 április 10-én, Kolozsváron.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a budapesti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi május hó 30-ig.

Egy hivataloszolgai állás a sátorlajuhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 320 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a sátorlajuhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságánál június 5-ig.

Egy hivataloszolgai állás a kassai kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 360 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kassai kir. törvényszék elnökénél 1910 június hó 14-ig.

Egy harmadosztályú hivataloszolgai állás a budapesti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 400 korona. Ruhailletmény 100 korona, vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökénél 1910. évi június hó 5-ig.

Egy hivataloszolgai állás a beregszászi m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében levő halmi m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A pályázatban kiteendő, hogy csak ezen, vagy áthelyezés esetén megüresedő más állásra is szól-e. Kérvények a beregszászi m. kir. pénzügyigazgatóságánál 1910. évi június hó 9-ig.

Egy hivataloszolgai állás a budapesti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 400 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökénél 1910. évi június hó 10-ig.

Egy pénzügyi irodai állás a trencsényi m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz pótlékkal 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a trencsényi m. kir. pénzügyigazgatóságánál 1910. évi június hó 20-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Az őrs gazd. kezelési utasításhoz leadott szelvény-füzetben levő leg-
újabb minta szerinti ruha- és fegyverzeti könyvecskék már raktá-
runkon készen vannak gyalog és lovasok részére.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A megszakított szolgálati idő beszámítása.

Legénységünk nőülési ügye. Polgári államszolgálatba való átlépés.

Irta: *Hein György* hadnagy-számvivő. (Folytatás.)

Áttérek ezek után a m. kir. csendőrlegénység nőülési ügyére.

A m. kir. honvédség és csendőrség nőülési ügye egész 1863-ig a cs. és kir. közös hadseregnél érvényben volt és részben módosított különféle miniszteri rendeletekben volt szabályozva. (1870. évi 2600, 1872. évi 25,540/VII, 1873. évi 12,652/VII és 1876. évi 5472/VII. bonvédelmi miniszteri számok. Rend. Közl. 1876. évi 17. sz. 5472/VII.) Az 1876. évi július hó 29-én 3196/eln. sz. bonvédelmi miniszteri rendelettel (R. K. 1876. évi 19. sz.) a m. kir. csendőrség lelkészeti ügye, valamint az egyházi anyakönyvi ügyek vezetése is, 1877. évi január hó 1-ével a cs. és kir. közös hadsereg lelkészettől, az előforduló egyes esetekben illetékes különféle vallásfelekezeti lelkészekre lett átrubázva.

A csendőrparancsnokságok által kiállított nőülési engedélyek tehát a kihirdetésre vonatkozó záradékolás végett többé nem lettek áttéve a cs. és kir. lelkészi hivatalhoz, hanem azok szolgálati uton igényjogosultaknak kézbesítették és a kihirdetést az illető felek saját felekezeti papjoknál saját magok eszközölték ki.

Az esketést végző pap a szertartás befejezte után a nőülési anyakönyvi kivonatot közvetlenül az illetékes csendőrkerületi parancsnokságnak hivatalból küldte meg, melynek alapján azután a megnősült csendőr anyakönyvi lapja napiparancsossal kiegészítettet.

A m. kir. csendőrlegénység nőülési ügyében az első konkrét intézkedéseket a szervezeti utasítás 43. §-a tartalmazta, a mely megállapítja, hogy a csendőrkerületi parancsnokságnál a nők száma a legénységi állomány 10%-át nem haladhatja meg és a nőülési engedély megadását általában ugyanazokhoz a feltételekhez köti, a melyeket az 1883. évi márczius hó 18-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározással jóváhagyott „Nőülési szabályzat” a m. kir. honvédség és a m. kir. csendőrség részére (R. K. 1883. évi 9. sz. 1981/eln.) előír, egyben kimondván, hogy a csendőr altisztekre és csendőrökre nézve csak egyféle nőülési módozat (az első módozat) létezik.

A nőülési kérvényhez szükséges okmányok idézett §-ban fel vannak sorolva.

Az első módozat szerinti nőülésnél a nő és a törvényes gyermekek az illetékes szabályzatban előírt különféle kedvezményekben részesülnek; (lakás, butor, fűtés és világítás, gyógykezelési és egyéb költségek, özvegyesség (árvaság) esetére kincstári ellátás, stb.) míg a második módozat szerinti házasságnál a család ezen jogokban nem részesül.

Ezen nőülési szabályzat helyébe az 1887. évi július hó 28-án Ischlben kelt legfelsőbb elhatározással jóváhagyott nőülési szabály lépett, (1887. évi 34. sz. R. K. 6169 eln. sz., a mely azonban a csendőrlegénységet illetőleg új rendelkezéseket nem tartalmazott, ép úgy, mint az 1908. évi április hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározással életbeléptetett, (1908. évi 15. sz. R. K. 4719 eln. szám) jelenleg érvényben levő s a m. kir. csendőrségre is vonatkozó A—57 jelzetű „Nőülési szabályzat”.

Legénységünknek nem lévén alkalmá a nőülési szabályzatot tanulmányozni, célszerűnek vélem az okvetlenül szükséges tudnivalókat ehelyütt közölni.

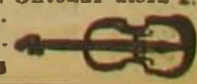
A m. kir. honvédségnél az első módozatn házassághoz elvileg csak azoknak a valóságos altiszteknek adható engedély, a kik a tényleges szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek és a nem tényleges viszonyba való átlépés helyett a tényleges szolgálatot folytatják, vagy ebbe a nem tényleges viszonyból önként átléptek.

Engedély csak akkor adható, ha

- az engedélyezett % nincs túllépvé;
- a nőülendő jó minőségű és rendezett viszonyok között él;
- tényleges szolgálatban való további megtartása a szolgálat érdekében áll; és
- az ara feddhetlen erkölcsű.

A csendőrlegénységi állományhoz tartozó egyének részére a nőülési engedély csak akkor adható meg, ha az előbb felsorolt b) c) és d) pontokban előírt követelményeknek elég tételtek és a leendő házastársak megélhetésének feltételei anyagi tekintetben is kellőképpen biztosítva vannak, vagyis, ha az ara hozomány-nal rendelkezik.

Ugyanezen szabályok az időlegesen nyugdíjazott csendőrlegénység nőülésére nézve is mérvadóak.

Első magyar vill. erőre berond. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémián házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült basszus vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarországnak legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

osásári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Sajátlagos szolgálati viszonyaink azonban szükségessé tették, hogy legénységünk nősülési ügyére vonatkozólag a következő és ma is még érvényben álló honvédelmi miniszteri rendeletek adassanak ki.

Az 1886. évi június hó 2-án 24.374 IV. számú honvédelmi miniszteri rendelet utal arra, hogy 2—3000 korona bozomány meg koránt sem elegendő a házasulandók anyagi helyzetének lényeges javulásához, a mennyiben napi 30—40 fillér mellékjövedelem egy család eltartására vajmi kevés, a ha egy ilyen családban betegségek és más bajok fordulnak elő, akkor az illető altiszt családjával együtt a vagyoni romlásnak van kitéve. Utal ezen rendelet továbbá arra, hogy a nős legénység — a fegyelem és rend fenntartása céljából — *elölj* csakis a kincstár által berelt laktanyákban helyezendő el.

Az 1891. évi december hó 16-án kelt 71.581 XVI. sz. honvédelmi miniszteri rendelet határozottan kimondja, hogy nősülési engedély csak „kitűnően” minősített altisztek részére adható ki.

Az 1895. évi szeptember hó 30-án 5290 eln. sz. a kelt honvédelmi miniszteri rendelet pedig a m. kir. igazságügyminiszter urnak a m. kir. csendőrség kötelekébe tartozó házasulóktól megkivántato engedély tárgyában kiadott 40.201/IV. számú rendeletét tartalmazza, mely utasítja az anyakönyvvezetőket, ha csendőregénynek „nősülési engedély” nélkül óbajtanak házasulókkénti kihirdetésüket, úgy arról az illető felettes hatóságának baladektalanul jelentést tegyenek, hogy a szabálytalanságoknak eleje vetessék.

A házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. t.-cz. életbe léptetése alkalmából az 1896. évi február hó 6-án 79.948/XV—95. sz. a kelt honvédelmi miniszteri rendelet értelmében az anyakönyvi lapokba mindig az „állami házasságkötés” megtörténte jegyzendő be.

Legénységünk nősülésénél arra is súly volt fektendő, vajjon az illető altiszt anyagi helyzete a tervbe vett nősülés által javul-e?

Egy oly feltétel, a mely tág értelménél fogva különféle kép, de főleg és tulnyomó részben oda magyaráztatott, hogy csak oly altiszt nyerhet nősülési engedélyt, a kinek arája vagyonos, ep ezért nagyon sok jóra való altiszt, a ki arájának szerényebb vagyoni viszonyai következtében ezen követelménynek nem vélt megfelelni, nősülés iránti kérelmét elő sem adta, hanem inkább megvált az intézménytől.

Ezen bajon segitendő az 1898. évi január hó 10-én 69.259/XV—97. szám alatt kiadott honvédelmi miniszteri rendelet bangulyozza, hogy a legénységi egyének nősülésénél az anyagi (vagyoni) követelmények túlzottan felszigáthatók nem lévén, a legfőbb biztosíték mindenkor csak a leendő házastársak személyes tulajdonságaiban keresendő. Az ara személyiségét illetőleg nem csupán a fedhetetlen erkölcs, hanem azon egyéni tulaj-

doságok tekintetében is megbízható értesülés szerzendő be, a melyek (mint például szerény igények, takarékos életmód stb) a leendő házastársaknak a férj állásához illő megelhetésére nézve is némi kezeséget nyújthatnak.

A férj anyagi viszonyai lényegesen javulnak, ha a leendő házastársaknak a férj illetményein kívül még egy bizonyos évi mellékjövedelem is rendelkezésre áll, vagy ha a csendőr anyagi helyzete a nősülés által más módon biztosan és tartósan javul. (Például Egy kis gyermekekkel bíró özvegy csendőr anyagi helyzete lényegesen javulhat azáltal, ha egy szerény igényű, jó lelkű és takarékos, bár jelentékeny vagyonnal nem rendelkező nőt vesz el.)

Idézett rendelet kimondja továbbá azt is, hogy a mellékjövedelem összege minden esetben kötelező általános szabálykép meg nem határozható ugyan, de e tekintetben oly magas követelmények, a melyek a legénységi nősüléseknek általánosságban eltiltásával egyértékűek lehetnének, fel nem állítandók.

A mellékjövedelmét biztosítani lehet készpénzben, ingatlanban, saját állandó keresményben, a melynek a nő férjhezmenetel esetére is birtokában marad, vagy egy harmadik személy által felajánlott évi járadékban.

Készpénz mellékjövedelem, takarékbetéti könyvecskével, adóslevelekkel, vagy telekkönyvileg bekebelezett kölcsönnel; ingatlanok a községelöljáróság becsübizonylatával és adókönyvecskével, esetleg telekkönyvi kivonatokkal; a nő állandó keresménye alkalmaztatását igazoló okirattal, avagy községi bizonylattal, végül egy harmadik személy által felajánlott mellékjövedelem bíróilag, vagy közjegyzőileg hitelesített kötelező nyilatkozattal. — a mely az illető teherviselő képességeit is feltünteti — igazolható.

A kerületi parancsnokság kötelességévé tétetett, hogy saját hatáskörében hasson oda, mikép a nősülendő altiszt anyagi érdeke a kötendő házasság által minden tekintetben megórássék a így a nősülési szabályzat által kitűzött cél elérése biztosítva legyen.

Az ara személyes tulajdonságai és vagyoni viszonyai utáni pubatolásokat az 1908. évi márczius hó 16-án 9728/16 és augusztus hó 26-án 7197 eln. sz. a kelt honvédelmi miniszteri rendeletek értelmében reudszerint az előljáró szakaszparancsnok ejti meg.

Az 1908. évi október hó 13-án 9287/eln. szám alatt kiadott honvédelmi miniszteri rendelet alapján újbóli felvételüket kért volt csendőrök (altisztek) nejei után megejtendő pubatolások azonnali foganatosításával azonban — a mennyiben ez az illetékes szakaszparancsnok éppen abban az időben sürgősen teljesítendő más szolgálati utazásával összeköthető nem volna — a járásparancsnok bizandó meg. (10.812 eln. sz. 1908 X.24.)

Még mielőtt a csendőrlégénység a nősülésére vonatkozó rendeletek ismertetését folytatóm, nem tartom érdektelennek felemlíteni, hogy mi alapon lett a szer-

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésére 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Gróf Serényi miniszter fogadja a királyt a virágkiállításon.

A mesteriskola kertjében Strobl Alajossal.

A király Budapesten.

vezeti utasítás 43. §-ában és a nősülési szabályzatban is említett 10%, 20%-ra felemelve.

A nők létszáma kezdettől fogva — ügyesülván — állandóan teljes volt, s ha egyik-másik kiválóan minősített és hosszasan szolgáló altiszt ennek daczára mégis megkapta a nősülési engedélyt, azt csak előljárói nemeskeblőségének köszönhetette.

Vezető köreink minden alkalmat megragadtak, hogy a csendörlegénységnek e téren is kedvezményeket biztosítsanak, s a midőn 1902-ben felmerült a terv, intézményünket a haladó kor kívánalmainak megfelelőleg fejleszteni, a legénység nősülési ügye is — még pedig első sorban — szönyegre került.

A fokozatosan keresztülviendő s a csendőrség fejlődésében korszakot alkotó újítások magatartására és a konkrét javaslatok megtételére kiküldött — egyes bizottság ezirányú javaslata odairányult, hogy a nők létszáma 10%-ról 20%-ra emeltesék fel s hogy a nősülési engedély jövőben ne csak a jó minősültségű altiszteknek, hanem a testületben öt éven felül kifogástalanul szolgáló csendőröknek is adassék meg, megjegyezvén, hogy a megkívántató mellékjövedelem legkisebb összege: 1000 korona. (L. 8033 eln. sz. ex 1902).

Ezen javaslatot a két miniszterium magáévé tette s így lett a nők létszáma 20%-ra felemelve.

Daczára azonban ennek — a bevett gyakorlathoz híven — úgyszólván kizárólag csak altiszteknek lett a nősülés megengedve; az 1908. évi október hó 13-án 9287 eln. sz. a. kelt honvédelmi miniszteri rendelet azonban, a mely a polgári életben megnősült volt csendőrök visszavétele iránt intézkedik — határozottan kimondja, hogy a nősülés a testületben legalább is öt évet szolgáló és jó minősültségű csendőröknek is megengedhető.

Ezen intézkedés nagy horderejét és nemes voltát csak azok képesek némileg értékelni, a kik ezen kedvezmény gyümölcsseit tényleg élvezik.

Hány derék, jóra való altiszt és csendőr lépett ki 2–3 évvel ezelőtt, mert családalapítási szándékának megvalósítása leküzdhetetlen akadályokba ütközött s mily örömmel ragadtak meg az alkalmat, hogy új kedvvel s lankadatlan szorgalommal folytassa csendőrségi pályáját ott, a hol ezelőtt — szíve parancsának engedve — elbagyta; hány üzbugzó, szorgalmas csendőrt sikerült megtartani a szolgálatnak azáltal, hogy nősülése megengedett? Hála érte intéző köreinknek, a kik ily nemeslelkűen gondoskodnak alárendelteik jólétéről.

A 20% immár be van töltve, rövid idő alatt felszókott a létszám s ime jött a folytatás. A nősülési kérvények az 1909. évi december hó 30-án kelt 140,592 16. sz. honvédelmi miniszteri rendelet értelmében — daczára a betöltött 2%-nak — jövőben is előterjesztetnek, mert az ezek feletti döntést, honvé-

delmi miniszter úr önagyméltósága a belügyminiszter úr önagyméltóságával egyetértőleg — magának tartotta fenn.

Ezzel befejeztem volna legénységünk nősülési ügyét, s még csak azokat a rendeleteket óhajtom feljegyezni, a melyeknek részletes ismertetését szükségesnek nem tartom.

Ezek a következők:

63,579 III—1902, mely rendelet az 1902. évi 75,471 XVI. sz. körrendelettel a csendőrségre is kiterjesztetett; 92,101 XVI—902; 51,481 16—1906; 104,408 16—909 és végül az 1904. évi április hó 1-én 8495 XVI. sz. a. kiadott honvédelmi miniszteri rendelet, a mely aziránt intézkedik, hogy az igényjogosultsági igazolvány alapján polgári államszolgálatban ideiglenesen alkalmazott csendőregények is csak előljáró parancsnokságuk a 20% betöltése folytán (jelenleg a honvédelmi miniszterium) engedélyével köthetnek házasságot, a mennyiben az ily egyének a szervezeti utasítás 31. §. B) 3. pontja értelmében, végleges alkalmaztatásukig mint szabadságotlak, a csendőrség állományában továbbra is megmaradnak. Felhívja egyben az ily egyének figyelmét arra, hogy az engedély nélküli házasságkötés a katonai büntető-törvénykönyv 780. §-ába ütköző vétséget képez.

Végül még csak annyit, hogy a nősülési kérvény mintája, illetőleg a szükséges űrlapok minden őrsőn megvannak s hogy a kérvényhez csatolandó mellékletek a szervezeti utasítás 43. §-ából kivehetők. (Vége kör.)

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

A kedves rokon.

Irta: Máté Miklós törzsrőmester.

Megható zokogással, folyton ájuldozva kísérte ki a temetőbe elbunyit férjét Király Lászlóné, sz. Balog Eszter váncsodi lakos pár évvel ezelőtt. Huszonhat évig éltek együtt boldog házasságban, jó vagyoni viszonyok között, tehát nem is lehetett rajta csodálkozni, hogy oly mélyen sujtotta a szeretett férj elvesztése.

A haláleset után az özvegy igen visszavonuló életet élt. Nem akart törődni a vagyonával sem, pedig mintegy 25–30,000 K értékű vagyona volt.

Később azonban belátta, hogy a nemtörődés mellett folyton apad a vagyon. Ha felesnek adta: becsapták; ha bérbeadta: alig tudta behajtani a bérletet.

Ha fáj a feje ne tévovázék, hanem használjon azonnal

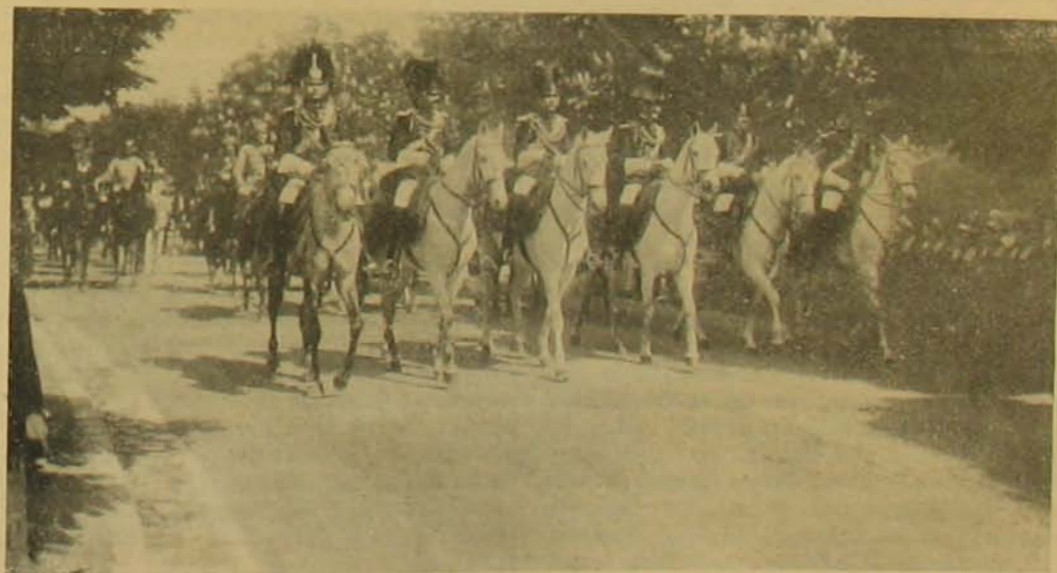
mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1,20. — Kapható minden gyógyszárban. Készíti **Heretvási Tamás** gyógyszerész **Kispesten**. Orvosok által ajánlva. Három dobozánál ingy. postai szállítással.

Beretvási-pastillát

A király József főherczeggel és Konrád bajor herczeggel a vérmezői szemlőre megy.

A testőrök a díszszemle után.

A király Budapesten.

Azután meg 62 éves volt már. És különösen téli időben, szükege volt valakire, a ki a tűzrevalót behordja a napi vizszükségletét házhoz szállítva. Gyermeké pedig nem volt.

Férjhez menni se szándékozott. Annál kevésbé, mert szeretett hitvestársának is megígérte, annak halála előtt, hogy több férjhez nem megy.

Huszonhat év hosszú idő. S ennyi idő alatt annyira megszokja az ember egymást, hogy aligha tudna más szeretni. Már pedig szeretet nélkül nem ér az élet semmit. Pedig Királyné még — mint a hogy mondani szokták — 62 éves kor daczára is, jófajú asszony volt. Tudott volna még boldogítani egy hozzá hasonló korú férjtel.

Igérte azonban meg akarta tartani.

Ennélfogva elhatározta, hogy fivére gyermekei közül vesz magához egyet. A vagyon úgy is azokra marad, ha ő is elhal, tehát segítsenek rajta még életében, no kapják ingyen.

Választása fivére egyik férjes leányára esett, a kit úgy ő, mint az elhunyt férje mindig legjobban szerettek. Ez lesz a leghűségesebb — gondolta az özvegy — mert ez ragaszkodott hozzá legjobban; és mert a nőkben mindig több a szeretet, a jó érzés.

Unokahugát, férjhez Topa Mihálynét, kéltzer se kellett kérlelni. Elfogadta a meghívást az első szóra. De el is fogadhatta. Mert az özvegy megígérte nekik, hogy míg él, az egész vagyont ők használhatják. Halála után pedig a vagyon legnagyobb részét rájuk hagyja.

Topákék tehát az özvegyhez költöztek.

Az özvegynek nem is volt rájuk panasza soha. Megtettek neki mindent. Kedvébe jártak a ugyszólván minden óhaját előre elleték. Kezüikön szépen virágozott a gazdaság; szaporodott a vagyon. Királyné nem győzte őket dicsérni faluszerte.

Egyszer azonban mégis megunt a sort.

A bánásmód nem tetszett-e neki, vagy talán szerelem szállott az öreg szívére, szóval 1909. év tavaszán megbomlott köztük az egyetértés.

A fiatalok nem tudták mire vélni néniük változását. Bárhogyné kedvében jártak is, mindig elégedetlen volt, folyton zsörtölődött az addig nyugodt, jókedélyű asszony. Sokszor napokig nem szólt hozzájuk.

A fiatalok erre gyanuba fogták, hogy bizonyára férjhez akar menni, vagy talán őket unta meg. Puhátolni, kérézőkötödni kezdtek az özvegy után s így tudják rá, hogy néniük csakugyan megelégedett a férjének tett ígéretéről és férjhez akar menni egy jóméru özvegyemberhez.

Ist meg tudva, előbb szépen kérlelni kezdtek, hogy álljon el a szándékától, koránál fogva illetlen volna újból férjhez mennie; megszólja a világot, de az özvegy kerekén kijelentette nekik, hogy ha már tudják, úgy is jó, ő csakugyan férjhez megy és ne is beszéljenek tovább, hanem keressenek magoknak más lakhelyet, mert jövedelmeli férje ide jön lakni hozzá.

Ezeket allapította meg Tóth József járásörmester, berettyóújfalusi járásparancsnok, mikor az özvegyet 1909. évi augusztus hó 9-én történt hirtelen elhalálása után eltemették és a temetés után híre ment, hogy az özvegy nem természetes halállal halt meg s így a nagyváradi kir. ügyészség felhívása folytán a haláleset miként történtének kiderítésébe belefogott.

Az özvegyet ugyanis a jelzett nap reggelén szobájá-

ban a pamlagon balva találták. Tanuk állították, hogy a konyhaajtó kulcsa belőlről a zárban volt s emiatt az ajtó kinyitható nem lévén, Topa Mihály tanuk előtt betörte a szoba ablakát, ott bemászott a szobába, így felezte fel az özvegy elhalálózását s ő nyitotta ki a konyhaajtót a kíváncsiságból odagyült szomszédoknak is.

Az esetnek természetesen hamar híre terjedt a faluban s miután azt rebesgették, hogy a teljesen egészséges özvegy nem természetes halállal mult ki, egy esendőrjárőr ment a helyszínére. Ez a járőr csakha mar be is vonult, mert a hullávizsgálatot teljesített körorvos megnyugtatta, hogy a halál szívezelhűdes folytán állott be s büntetendő eselekmény nem forog fenn. Ugyanezt jelentette az orvos a kir. ügyészségnek is. Ennek alapján a temetési engedélyt kiadták s az özvegyet eltemették.

Voltak ugyan egyes tanuk, a kik a hullát az orvosi vizsgálat előtt és után is látták s azt állították, hogy a hulla nyakán fojtogatás nyomait észlelték. E nyomokat azonban az orvosi vizsgálat hullafoltoknak állapította meg.

A temetés után még akadtak olyanok, a kik nem hittek el az orvos állítását, általában azonban napirendre tért volna a lakosság az eset felett, csak éppen a mennyasszony nélkül maradt vőlegény nem tudott beletnyugodni a dolgok ilyenén fordulatába s addig terjesztette azt a birt a faluban, hogy az özvegyet megfojtották s úgy tették el láb alól, hogy a kir. ügyészség egy időközben beérkezett névtelen levél és a szállongó hírek alapján, a hulla exhumálását és az eset nyomozását is elrondelte.

Ezen az alapon Tóth József járásörmester Márton Sándor esendőrrel, augusztus 15-én belefogott a nyomozásba és a fentebb ismertetett tényállás megállapítására, valamint a vőlegény ama bmondása alapján, hogy az özvegy az utóbbi időben rossz viszonyban élt nála lakó rokonaival, a kik férjhezmenetelét mindenképen megakadályozni törekedtek, Topa Mihályt és nejét őrizet alá vette és kikérdezte.

Ezek beismerték, hogy néniüket, a tervezett házasságból folyólag rossz viszonyban voltak, de tagadták, hogy annak elhalálózását bármiképen előidézték volna. Azt vallották, hogy néniük vasárnap este, mint máskor is szokta, bezárkózott lakásába és hűtőn reggel, miután a rendes időben elő nem jött és másként se adott életjelet magáról, zörgetni kezdtek az ajtón, hogy aztán erre se szólt semmit, bajt sejtve, értesítették a szomszédokat és ezek jelenlétében törték be az ablakot s így fedezték fel néniük elhalálózását.

Tóth járásörmester gyanuját eme, az addig megállapítottakkal igazolt vallomás se oszlatta el. Keresni kezdte az elhaltnak azt a ruházatát, amely elhalálózásakor rajta volt. A terheltek bmondása folytán egyik szegény asszonytól, a kinek terheltek adták, csakhamar meg is találta. S miután a rékli a háti részén és a szoknya is tehéntrágyától bepiszkolva volt, kérdőre vontu őket, hogy miként piszkolódhattak azok el, holott nem tételezhető fel, hogy az elhalt ünneplő ruhájára gondot ne fordított volna. És fel is mutatta nekik a ruhákat.

Topa Mihály még ekkor is tagadva, neje azonban gyengébb idegzetű s a bün súlyn alatt is már megtörve lévén, beismerle, hogy férje fojtotta meg néniüket vasárnap este összeszólalkozás közben az istállóban.

A magyar királyi esendőség 10 éves ügyméltósága...
 100 kor-ig havi 4-5 kor., 100 kor-ig havi 6-7 kor.,
 100 kor-ig havi 8-9 kor., 100 kor-ig havi 10-12 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 14 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 16 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 18 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 20 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 22 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 24 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 26 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 28 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 30 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 32 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 34 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 36 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 38 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 40 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 42 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 44 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 46 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 48 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 50 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 52 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 54 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 56 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 58 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 60 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 62 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 64 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 66 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 68 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 70 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 72 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 74 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 76 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 78 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 80 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 82 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 84 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 86 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 88 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 90 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 92 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 94 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 96 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 98 kor.,
 20 évtől kezdve 100 kor-ig havi 100 kor.

Brucker Győző Nándor és Tsa
 magyar műtöras és műtörvén
 Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Erre a férj is beismerte a cselekményt s eladta, hogy vasárnap este a jószágot eltevén, összeszóllalkozott az ugyanott tőhöz fejezésével foglalkozó nényekkel és szómére vetette, hogy megcsalta és megkárosította őket. Az özvegy erre összeszidta és felszóllította, hogy miután a kapott dispenczió alapján bárom nap múlva úgy is bázasságra lép és leendő férje bozzájön lakni, még aznap pakolják össze mindenüket és másnap reggel hagyják el a házat. Ezen ő feldűbölve a lármázó özvegynek rohant, balkezével hátul nyakonfogta, jobbkezével perlig orrát, száját befogta s bár csak pár pillanatig tartotta így, mégis mire elerosztette, az özvegy holtan esett össze s ekkor piszkolódott be tetértrágyától a ruhája. Tette következményeitől megijedve, felnyalabolta a hullát s bevitte a szobába és a pamlagra foltette és a nejével meg az apósával is közölvén az esetet, együtt batározták el, hogy miként fogják másnap a halálesetet felfedezni és ezzel a lakosságot félrevezetni.

Miután pedig az eset birére odagyült szomszédokkal sikerült elbitetniük, hogy a kulcs az ajtóban belől benne van, mielőtt még az esetről értesített előljárási bizottság megérkezett volna, ő vállalkozott az ablakon át való szobábalintolásra s egyidejűleg zsebében a kulcsot bevitte s azzal, mintha az ajtóban benne talált volna, az ajtót kinyitotta.

Míg ezek kiderzése a községbázán megtörtént, az exhumálást is megejtette a törvénytiszti bizottság, de a hullán semmiféle külerőszak vagy mérgezés nyomait felfedezni nem tudtak, ellenben a tüdő és szív elváltozásai, valamint az agyban és a torkolati vívőerekben észlelt erős vértorlás beigazolták, hogy az elhalálozást fuladás okozta szívzélihűdés idézte elő.

Az orvosokkal közöltetvén terbelt beismerő vallomása, igazolták, hogy az által alkalmazott művelet a megfuladás előidézésére alkalmas. Igazolták azt is, hogy a szívzélihűdésnek az arezon látható nyomai úgy a természetes, mint a megfuladás folytán előidézett halálcaseteknél ugyanazok, a hullát megvizsgált orvos tehát, külerőszak nyomait nem észlelvén, a halál okát helyesen állapította meg.

Topa Mihály beismerése és az orvosok véleménye alapján a bünjelül biztosított rubadarabokkal együtt a kir. ügyészségnek átadott.

A király a virágok közt.

kaviárt nyerjük, leginkább a szármátiai alföld vízben dús folyamait, különösen a Volga, Don, Dnieper, Bug s Ural folyókat szokták benépesíteni, de azért az Ázsián bensejében levő hatalmas tavak vizeiben is élnek. Csakis ezek a tavak és folyamok lassan folyó, mély és széles árvízterületek által határolt mellékfolyói bővelkednek ily halakban, melyek a kaviár nagyban való előállítását lehetőségessé teszik. Ezek a pikkelybordók pedig majdnem kivétel nélkül a tokhalak családjához tartoznak. A tokhalat már rég idő óta izletes hús miatt nagyra becsülték. Annakelölte csak a gazdagok asztalára került, manapság azonban nem annyira a hús, mint inkább az ikrája miatt halászszerák. Legjobb a legértékesebb köztük a sörög, mely alig egy méter hosszú s körülbelül tíz kilogramm súlyu. Ennél hosszabb már az úgynevezett csillagos víza, mely épúgy, mint a körülbelül négy méter hosszú oszeter, eredeti tanyáját, a Fokete-tengert elhagyva, bevándorol a Dunába s innen Pozsonyon túl fölhatol egész Auszriáig, sőt Bajorországig. Az s csoportba tartozó s egyezerszemű a legnagyobb hal a víza, mely sokszor kilencz méter hosszúságot ér el, majdnem ezeröttez kilogramm súlyu és, miután a kaviártartalom rendszeren a testsúly tízedrészét teszi, körülbelül százötven kilogramm ikrát szolgáltat s a szerencsés halászra nézve már vagyonszámba megy.

Úgy a hús, mint az ika minősége igen különböző. Legértékesebb valamennyi hal között a sörög, mely Oroszországban mesés áron kel el s melyet elevenen nagy vedrekben hoznak be az ország belsejébe. Így Potemkin berezeg Erzsébet császárné tiszteletére adott ebéd alkalmával olyan söröglevest talált föl, mely állítólag háromszáz rubelbe került. A sörög kaviárja csak ritkán kerül Nyugat-Európába, leginkább a császár udvartartását látja el s a mi megmarad, igen nagy áron vándorol az orosz nábobok konyhájába.

Általánosabb elterjedésnek örvend a csillagos víza és az oszeter, melyek déli Magyarországból származnak s melyeknek ikrája Bajorországba gyártva, oroszni kaviár neve alatt jön forgalomba. A mi nálunk asztrakáni, ille.

A halikra.

A kaviár az időszerint a legelterjedtebb inyonczételek közé tartozik. Ez a nevezetes étel nem egyéb, mint bizonyos balnemek ikrája. A halak, melyekből a

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészeket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Cselekvő hivatalréslettelzetésre. — Gummik, alkatrészeket rendkívül olcsó áron. — kerékpár és varrógép **SZEGED.** nagyraktár

tőleg szibériai kaviár vagy Beluga-Malosol név alatt kereskedelembé jön, az már silányabb fajta s a víziótól (oroszul Beluga) vagy toktól ered. A csekélyebb értékű cikket már maga az elnevezés is jelzi: malo oroszul annyit tesz, mint kevés és sol annyit, hogy só: tehát keveset sózott.

A tok különben egész másutt tenyészik, mint a víza. Míg az utóbbi a Fekete-tengerből a Dunába vándorol s hazánkban sűrűn előfordul, addig a tok az északatlanti Óceánból s melléktengereiből teszi meg vándoruját az Elba, Weser és Visztula folyókon át egyrészt Magdeburgig, másrészt Hamelnig és Krakóig; ezeknek ikrája, egy-egy balra tizenkét-tizenöt kilót számítva, Elba- vagy Odera-kaviár név alatt kerül a kereskedésbe.

A halakat körülbelül egy kilométer hosszú, kötelekre erősített borgokkal halásszák, melyek a parti vizeket teljesen elzárják; kisebb halaknál azonban hálókat is alkalmaznak. Az Ural folyón a halászat a belakó kozákok joga a kik ennek fejében kötelesek évenként hetven pud (1145 kilogram) kaviárt a csári udvarra szállítani. Elképzelhető tehát, mennyi halat kell fogni, hogy ez a szállítmány belőle kiteljen.

A kaviár előállítása úgy történik, hogy a halikrát szőrszítákra kirakják s szejlerterítik, aztán kézzel szét-dörgölik s a szita likacsain át egy alatt készen tartott edénybe átszűrőriközben az ikrák a hozzájuk tapadó rostoktól, hártyszakafatoktól s petefészekszírtól megszabadulnak s ily módon megtisztulnak. Ezután következik a besózás, melyhez vegytiszta, finom konyhasót vesznek. A besózás fakanállal, folytonos kavarással történik s általa az eredetileg szürke ikrák feketélő szint nyer. Ennek megtörténte után berakják a kész kaviárt dobozokba, melyet léghijasan elzárnak.

A kereskedelemben nagy- és apró szemű kaviárt különböztetnek meg. Minél nagyobb-szemű a kaviár s minél kevesebbet van sózva, annál értékesebb. A nagyobb-szemű, Asztrakán-kaviár neve alatt ismeretes fajtát leginkább a vízából nyerik s orosz fontját batvan, nyolczvan, sőt százhusz rubellel is fizetik. A kisebb-szemű a tokból ered a Seruga vagy Oszetirova néven ismeretes; ennek az értéke már felével kisebb. Legsilányabb az, mely folyékony és nyúlós; ez már szállításra nem kerül, hanem otthon fogyasztják el.

A kaviár kivitele évenként körülbelül három millió rubel értéket képvisel. Legerősebb fogyasztó állam Németország, maga Berlin városa többet fogyaszt, mint az egész osztrák és magyar monarchia együttvéve.

A kaviár finom íze s nagy értéke sokféle hamisításra csábította a gyárosokat. Legszokásosabb módja a hamisításnak az, hogy a kiszáradt és elsózott kaviárt halzsírral felfrissítik. Aztán a doragadóc ikráját, mely eredetileg fehérés-sárgás színű, anilin festékkel sötétre festik, mi által kaviárhoz hasonló külsőt nyer. Egy hollandi gyár pedig a többi között arra vetemedett, hogy burgonyalisztból vagy keményítőtől szemcséket készített, melyeket apró tengeri halakból nyert lugba beáztatott, ezt aztán mérges fémsókkal befestette s így keverte a kaviár közé.

Ha finoman akarjuk élvezni a kaviárt, akkor legjobb, ha minden hozzátétel nélkül piritott fehérkenyér-szeletekre kenjük, legfőlebb vékony vajréteget tehetünk alája. Sokan citromlevet szoktak rácsöpögtetni, ez azonban elveszi a kaviár eredeti finom ízét; a pórnép összevagdalt hagymát szokott ráhinteni, ez azonban csak igen silány fajtáknál szokásos.

A kaviár legfőbb alkotórésze fehérje és zsír s ennél fogva már nagyobb értékű táplálószernek tekinthető. Emésztetősége tekintetében igen változók a tapasztalatok; míg némelyek igen könnyen tűrik, mások a latok; míg némelyek igen könnyen tűrik, mások a nagyobb zsírtartalom miatt csak nehezen tudják megemészteni. Itt is tehát, mint sok más táplálószernél, inkább az egyéni bajlam határoz. Annál azonban bizonyos, hogy a gyomrot enyhén ingerli s a gyomornedv elválasztását fokozza, ha mértékletesen élvezzük. Előkészíti a tást fokozza az emésztési folyamatra s e szerint mint előgyomrot az emésztési folyamatra s e szerint mint előétel vagy ótvágyat gerjesztő falat igen kiváló becsű.

KÉPEINKHEZ.

A király Budapesten.

Ő Felsége — a legelső magyar ember — folyó hó 11-ike óta Budapesten, kedvelt magyar székvárosában időzik. A ki a körülményeket nem ismeri, azt biheti, hogy az uralkodó itt töltött idejét, mint a már koránál fogva is megill-tné, üdülésre használja fel. Pedig nem úgy van.

Mert a mellett, hogy naponta legfelsőbb kihallgatásokat ad és fontos államügyeket intéz, még arra is vesz magának időt és fáradságot, hogy látogatásokat tegyen.

Folyó hó 14-én, mint azt már a mult heti hasonló közleményünkben említettük is, a kertészeti nemzetközi kiállítását tekintette meg a király, hol gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter fogadta a rendezőség élén. Ő Felsége látható gyönyörűséggel szemlélte a minden tekintetben jól sikerült kiállítást, de legjobban megragadta figyelmét Budapest székesfőváros kiállítása, a mely felett való elismerését azonnal ki is fejezte Ilsemann Keresztély kertészeti igazgatónak.

Folyó hó 17-én Strobl Alajos es Benczur Gyula művészeket látogatta meg a király a mesteriskolában, a hol mindig akad egy-egy kész vagy készülöben levő kép vagy szobor, amik iránt királyunk élénken érdeklődik.

Folyó hó 18-án pedig szemlét tartott a Vérmezőre ez alkalomból kivonult budapesti helyőrség összes csapatai felett Daczára, hogy munkanap volt ekkor, mégis mintegy negyvenezer főnyi polgárság lepte el az óriási tér környékét s szorongva leste, várta az uralkodó megérkezését.

Kévéssel kilencz óra előtt érkezett meg a király a Vérmezőre s a tengernyi tömeg lelkes éljenzéssel fogadta. A szemle mintegy 20 perczig tartott s ezután a századonként fejlődött vonalban való diszmenet következett. A diszmenet alatt Ő Felsége nagy figyelemmel szemlélte meg minden századot s a tőle jobbra levő hadtestparancsnoknak több ízben kifejezést adott tetszésének és elismerésének a kivonult csapatok igen jó állapota, sejeze, katonai magatartása és a jól sikerült felvonulása felett; sőt, hogy ez a csapatokkal is közöltessék, még az nap a hadtestparancsnokhoz intézett táviratában Legfelsőbb teljes megelégedését újból kifejezte.

*

A képek, melyeket jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, Ő Felsége fentebb említett látogatásairól és a diszszemléről valók.

Kérjen egy példányt: **«MŰPARI CZIKKEK ELLENŐRE»** című könyvet ingyen Lőrincz M. és Társa cégtől, Kecskemét. Sok pénzt takarít meg vele!!

HIREK.

Gyászhir. Pressly Lóránd főhadnagy, nagyváradi szakaszparancsnok neje, született *Balogh* Ilona urnő, május 17-én, délelőtt 1/2 12 órakor, életének huszonnegyedik, boldog házasságának negyedik évében, hosszasan szenvedés után Nagyváradon meghalt. A meghalodogult Nagyszalontára szállítatván, ott 19-én helyeztetett örök nyugalomra. Korai halála, szerető férjén és édes anyját sirató kis lánykáján kívül nagyüzamu rokonságát borította gyászba. Nyugodjék békében!

Korcsmai verekedés. Jász-Nagykun-Szolnokmegye Nagyrév községében, május 15-én délután egy korcsmai verekedés megakadályozása céljából fellépett *Barát* András ez. őrmester és *Tata* István próbacsendőrből állott tiszakürti őrsbeli járőr, a verekedők közül többen megtámadták s a támadók közül Szabó László és Major László nagyrévi lakosok *Barát* ez. őrmester fegyverét, lefegyverezési szándékkal megragadták *Tata* próbacsendőrt az őrmester támadói közül Major László ellen szuronyt, Szabó László ellen pedig kardot használt s mindkettőt könnyen megsebesítette. A fegyverhasználat után a verekedés megszűnt s a támadók a járőr által elfogattak.

Megtámadott járőr. *Gál* Ferencz esendőr ez. őrsvezető és *Sámbor* Zsigmond esendőrből állott nyirbátori őrsbeli járőr, a szabocsmegyei Nyirbogáton, május hó 16-án, este 10 órakor portyázás közben, Buksa András ottani lakos ittas állapotban pusztá kézzel megtámadta és *Gál* esendőr ez. őrsvezető jelzőszipszinórját letépte. *Gál* esendőr ez. őrsvezető a támadó ellen szuronyt használt s azt balkaron szurva, könnyen megsebesítette.

Ellenszegülés. *Ambrus* József iharosberényi őrsbeli esendőr, május 16-án délelőtt a somogy megyei Iharosberényben, a szolgálat teljesítése közben neki ellenszegült *Cyórek* Mihály sandi lakossal szemben, annak könnyű sérülésével végződő szuronyfegyvert használt.

A továbbképző tanfolyam feloszlata. A nagyváradi továbbképző és altiszti iskolában fennállott továbbképző tanfolyamot a honvédelmi miniszter ur, az immár magas hullámokat vert képviselőválasztási mozgalmakból kifolyólag, a belügyminiszter ural egyetértőleg, május 19-étől június 15-ig terjedő időre feloszlatta és annak 120 hallgatóját illetékes szárnyaikhoz bevonlattatá.

Kérelem. A baranyamegyei Egerágon állomásozó *Barkovits* Lajos esendőr ez. őrsvezető, kéri az 1904. év május és június havában a székesfehérvári próbacsendőri tanfolyamot együtt hallgatott *Pálfi* Lajos esendőrt, hogy ezimét vele tudassa.

KÜLÖNFÉLÉK

A hol mindenki sakkozik. Németországban Halbenlutt mellett van egy Ströbeck nevű falu, a melyről nevezetesen, hogy ott a még beszélni nem tudó gyermekek kivételével mindenki sakkozik. A mondá szerint a sakkozás szenvedélye Gundetin vend sejedelemig nyulik vissza, a kit egykor a ströbecki várba zártak el hadifogolyként. A fogoly sejedelem csupa unalomból megtanította őket sakkozni, a kik viszont Ströbeck apráját-

nagyját avatták bele a sakkozás titkaiba. Ströbeckben aztán a sakkozás szenvedélye apáról fiúra, nemzedékről-nemzedékre szállt úgy, hogy most már a szó szoros értelmében sakkozik egész Ströbeck. Sakkozik ott a bíró, a pap, a kántor, harangozó, községi rendőr, bakter, a nyugszülők, a szülők, a gyermekek, az unokák, férfi, nő, leány. Mindenki a sakkjátszmán töri a fejét. A községi iskolákban a mint kötelező például a német nyelv tanulása, ép oly kötelező a sakkjáték. Maga a tanító természetesen kész sakkmester, a ki a kis gyermekeket és kis leánykákat a sakkjáték misztériumaiba egész rendszeresen vezeti be. Annyi bizonyos, hogy a ströbeckieknek ez a snajtságos hagyományos szenvedélye megérdemli a különös figyelmet. Ezek után kétségtelen, hogy a ströbeckiek nem ismerhetik az unalmat és csakugyan oly komolyan játszanak minden sakkpartit, a mint azt elképzeljük, megvan a hasznuk, hogy tönkre-megy a koresmáros és a pálinkaboltos, a házaspárok pedig már eleve megtanulják a türelmet, a várakozást, a mi a reménynek egyik formája. Szóval: a ströbeckiek szenvedélye sok tekintetben irigylésre méltó.

Szükséges-e a mosakodás. Fura egy kérdésről vitáztak a minap az angol lordok házában. A kérdés ez volt: Szükséges-e a mosakodás? Javára válik-e az egészségnek? A mozgó lakásokra, vagyis a cigányok sátoros szekereire vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása során fejlődött ki ez a vita. A törvényjavaslat szükségességét azzal bizonyították, hogy az ilyen mozgó lakásokban élő emberek nem szoktak mosakodni. Szólásra emelkedett Northumberland hercege és kifejtette, hogy csakugyan így van a dolog, de azért a cigány és artista nép mégis egészséges, mint a makk, tehát mi szükségét se látja olyan törvénynek, a mely mosakodásra kényszerítse őket. Egy másik szónok elmondotta, hogy a tengerész emberek sem igen mosakodnak s mégis mind fögő kort érnek, s meg sem betegszenek soha. Egy újságíró megtudakolta néhány bíres tudósna véleményét a kérdésről. Többen akként nyilatkoztak, hogy a mosakodás nem feltétlenül szükséges művelet, lehet az ember tiszta mosakodás nélkül is. A mindennapi fürdés Angliában luxus. De nem is egészséges, mert a gyakori dörgölés és a szappan bőséges használata a bőrt túlságosan érzékenynyé teszi a hőmérséklet változásai iránt. Hetenkint egyszeri fürdés teljesen elégséges az angol szaktekintélyek szerint.

A táviródrót és a madarak. A táviró dróthálózatának temérdek madár esik áldozatul. Nemcsak a vándormadarak akadnak meg repülés közben különösen éjnek idején a táviródrótokon, hanem a honos madarakra nézve is igen sokszor végtetessé válik a táviródrót. A sábes repülés következtében a drótnak való nekirepülés a madár rögtöni halálát is okozhatja, ha pedig csak megsérül és a földre esik, kóbor macska, vagy kutya végez vele. Rigó, czinke, bibicz, fogoly, de még fecské és szulonka is évenként orzivel leli így halálát. Egy 300 méter hosszú táviróvonalon két hét alatt nyolcz különböző esetet számláltak, a melyben apró madarak a drótnak való nekiütődés következtében elpusztultak.

A fecskék. Egy franczia hirlapíró, ki természetstudo-mányi dolgokkal foglalkozik, megfigyelte, hogy a fecskék száma egyre fogy. Kérdést intézett mindenfelé, franczia vidéki hivatalnokokhoz, kik egyértelműleg azt feleltek, hogy járásaikban feltűnő módon megfogytak a ta-

**INGYEN
GRAMOFON**

lemorvásárlás ellenében! Mindazoknak, kik nálunk dupla nagy előrendű gyártmányú lemezeket vásárolnak a 4 koronás, szoktak teljesen ingyen adnak gramofont 5-féle nagyságban. **Ne vegyünk részletfizetést!** 6-12 hónapos áron, mikor készpénzzel sokkal olcsóbban vásárolhatunk. Mi egy állandó lemorvásárló közönséget toborozunk, és te is így a gép árát idővel a lemez utánrendelésekkel hozzuk be. Ez magyarán az az okát teszi ama rendszernek. **Ingyen küldünk azonnal** 10 drb lemorvételre a 4 K egy 80 K-ás gépet, az okát fenti ama rendszernek. **Ingyen küldünk azonnal** 10 drb lemorvételre a 4 K egy 100 K-ás gépet, az okát fenti ama rendszernek. **Ingyen küldünk azonnal** 10 drb lemorvételre a 4 K egy 100 K-ás gépet, az okát fenti ama rendszernek. **Ingyen küldünk azonnal** 10 drb lemorvételre a 4 K egy 100 K-ás gépet, az okát fenti ama rendszernek. **Szent László Intézet** Budapest, 59/Veres Pálné u. 10.

HIVATALOS RÉSZ.

Különítményfelállítás.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület egri szárnyának területén: Parádfürdön, 1910 május 16-án, a VI. sz. csendőrkerület zalaegerszegi szárnyának területén: Hévízen, 1910 május 12-én és végül a VIII. sz. csendőrkerület nagyváradai szárnyának területén: Szentlászlófürdön, 1910 május 11-én, egy-egy 2—2 főből álló különítmény állíttatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsője folyó évi május hó 2-án. Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Szányi Árpád m. kir. VIII. sz. csendőrkerületbeli őrnagy, másodtörzstisztnak hasonló minőségben a m. kir. VI. sz. csendőrkerülethez való átbélyezését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsője folyó évi május hó 2-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Székely Herman m. kir. III. sz. csendőrkerületbeli járásörmesternek hosszú és kötelességű szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Athelyezettettek:

1910. évi május hó 16-ával:

Herold Ádám IV. sz. csendőrkerületbeli zászlós, felsővissei ideiglenes szakaszparancsnok és

Márton Lajos VII. sz. csendőrkerületbeli zászlós, eszászebesi (volt nagyszabasi 2.) szakaszparancsnok kölcsönösen.

Hazai Elemér hadapród, a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományából a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományába.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Ilyés János cz. őrmester, a Szepsiszentkirály községben történt orgyilkosság gyors és leleményes kiderítése valamint Kőkös községben folyó évi márczius hó 21-én dühöngött tüzvész alkalmával tanúsított fáradhatatlan és buzgó tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Cseke István cz. őrsvezető és Mrázik Mihály csendőr azért, mert folyó évi január hó 8-án rendező szolgálat

alkalmával, utközben egy a hidegtől megdermedve talált egyént, gyors és tapintatos élesztési kísérletekkel ismét életre keltettek és az elpusztulástól megmentették.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Lőrincz József és Kovács András csendőrök, mert a Szepsiszentkirály községben történt orgyilkosság kiderítése körül őrsparancsnokukat tevékenyen támogatták a Kőkös községben dühöngött tüzvész alkalmával fáradtságot nem ismerő buzgó tevékenységet fejtettek ki.

Nagy Pál őrmester, Kánya János csendőr cz. őrsvezető és Grosz János csendőr, Kőkös községben dühöngött tüzvész alkalmával fáradtságot nem ismerő buzgó tevékenységükért.

Jutalmazások.

A m. kir. pénzügyminiszter ur folyó évi február hó 19-én kelt, 18402. sz. a. kelt rendeletével az állatcsempezet megakadályozása körül szerzett érdemeik elismerésül a VII. sz. csendőrkerület állományába tartozó Inokai József cz. őrmesternek, Bartos József cz. őrsvezető, Deák János cz. őrsvezető és Szöcs Albert csendőrnek, egyenként 80—80 korona jutalmat adományozott és a m. kir. honvédelmi miniszter ur folyó évi április hó 14-én kelt 37137/16. sz. rendeletével a jutalom elfogadását engedélyezte.

Előléptettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: 1910. évi május hó 1-ével:

Markovits Horváth Mihály, Nagy Miklós L. és Groesli Gyula cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké.*

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: 1910. évi május hó 16-ával:

Tótb János II. csendőr, továbbá:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: 1910. évi május hó 1-ével:

Podonyi Pál, Bányai Mihály, Berta János, Nagy János II., Takács Ferenc és Székely József csendőrök, *csendőr címzetes őrsvezetőkké.*

Altiszti vizsgát letették:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában: 1910 április 21-én:

a fennállott altiszti tanfolyam alábbi ballgatói:

Milosinszky Alajos, Szepessy Jenő, Sztankovics Sándor, Kajtár Péter, Bereozki Márton, Solti Sándor, Juhász Sándor II., Vágó Joachim, Fábian János, Ferge Imre, Székelybidi Géza, Kiss Győző, Csányi Alajos, Kóka Sándor, Lakatos Sámuel, Pópa Tivadar, Pap Domokos, Oláh Imre II., Kővári Tivadar, Juhász Sándor I., Pammer István, Palóczki József, Bokor Bertalan, Dégi

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlől nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia hízi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Rományi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerülend.

Péter, Polonyi István, Mariiska György, Oláh Sándor I., Hutvagner János, Balogh Mihály, Marcsó István, Gavrillucz Tivadar, Ungi Mihály, Kaszás József, Buka Istore Farkas Gyula, Némédi Bálint, Konyázi Márton, Tóth János I. és Kapusi György, kik a cs. cz. őrsvezetőkkel előléptetett Kóka Sándor és Mariiska György kivételével, a vizsganapjával valamennyien cz. őrsvezető II-od altisztekké léptettek elő.

Katonai szolgálati jel.

A tiszti III. osztályu katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Kiss László őrnagy, 1910 márczius 30-án és tordai
Sándor László őrnagy, 1910 április 19-én.

Burján Endre százados, 1910 májue 16-án.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel el-
áttattak:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
Kovács Buna József járásörmester, 1910 május 16-án.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Schneider Gáspár járásörmester, 1910 január 25. én.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Kuluncsics Jakab, Vigh Mihály II., Krausz Lajos,
Mészáros Károly, Pap Kálmán és Vadász Károly cz.
örmesterek, Hamar László cz. őrsvezető és Sági István
Stojics György és Pittik Illés cs. cz. őrsvezetők, 1910
május 16. án.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Vetor József cs. cz. őrsvezető 1909 augusztus 10-én
Fogarasi Gyula őrsvezető 1909. november 28-án, Békési
Mihály cz. őrsvezető, 1910 január 4-én, Horváth József

cz. őrmester, 1910 január 13-án, Varga Antal cz. őrs-
vezető, 1910 január 26-án, Mikó Lajos cs. cz. őrsvezető,
1910 február 18-án, Fazekas János cz. őrsvezető, 1910
márczius 1-én, Pálfi Péter őrsvezető, 1910 márczius 9-én,
Molnár János I. cz. őrsvezető, 1910 márczius 16-án és
Nagy Károly II. cs. cz. őrsvezető, 1910 április 13-án.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Farkas György, Léhner István, Mezei János. Papp
János II., Törjék Mihály, Orosz Mihály, Polonyi Mihály,
Debelán János, Bella Kálmán, Bukros Antal, Bodi Vas
János, Kasza László, Doményi Mihály, Czéh József,
Cserecsnyés Pál, Hunyi József, Muresán Sámuel, Kovács
János I., Szántó Lajos és Csatlós Imre csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Geiger József cz. őrsvezető, Hellebrand Magdolnával
1910 április 30-án, Fehértemplomban.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Krivarics József cz. őrsvezető, Wiener Juliannával,
1910 április 20-án, Dárdán.

Réthy György cz. őrsvezető, Jaczjoff Klárával, 1910
április 20-án, Herczegszőlősen.

Tokaji János cz. őrmester, Horváth Máriával, 1910
május 4-én, Felsőpotyon.

Czeiner György csendőr, Gergó Máriával, 1909 már-
cius 24. én, Szentgotthárdon.

Horváth Lajos II. cz. őrmester, Tóth Erzsébettel,
1910 május 8-án, Göllén,

Fenyvesi Mihály cz. őrmester, Zeiga Margittal, 1910
május 12-én, Felstrajkon.

BUTOR

késpénzért v. részletfizetésre legjntányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...:

Az őrs gazd. kezelési utasításhoz leadott szelvény-füzetben levő leg-
ujabb minta szerinti ruha- és fegyverzeti könyvecskék már raktá-
runkon készen vannak gyalog és lovasok részére.